

Do leta 1977 hidrocentrala Formin

Prejšnjo sredo je bila v Narodnem domu lokacijska razprava za gradnjo hidroelektrarne SD II Formin pri Ormožu. Pripravil jo je republiški sekretariat za urbanizem z namenom proučiti vse pozitivne ali

mosta. Z njegovo gradnjo pa bo prizadeta mestna kanalizacija, saj se sedaj steka direktno v Dravo, pozneje pa bo to nemogoče. Tudi za to vbo do strokovnjaki pripravili posebne načrte. Dvig podtalnice pa

V živahni razpravi so sodelovali zastopniki vseh zainteresiranih republiških in regionalnih služb.

Foto: M. Ozmeč

negativne faktorje, ki so ali pa bodo nastali ob dograditvi te HE, ki bi obogatila naše gospodarstvo za 112 megavatov dragocene energije. Predvideni stroški za gradnjo in ureditev celotnega projekta znašajo 980 milijonov dinarjev. O ostalih podrobnostih smo v prejšnji številki Tednika že pisali, zato naj navedemo le nekaj posledic, ki bodo po izračunih strokovnjakov nastale ob dograditvi projekta:

– v zgornjem delu (območja okoli Ptuj) je predviden dvig podtalnice, tako, da lahko resno ogroža mesto Ptuj, zato je predvidena zgraditev nasipa, ki bo to preprečil. Nasip ne bo kazil videza 1900 let starega

bodo skušali preprečiti tudi z drenažnimi kanali:

– v spodnjem delu (območje okoli Ormoža) je predviden padec podtalne vode; ta lahko ogroža prebivalce v normalni preskrbi z pitno vodo. Kjer bo to zaradi gradnje kanalov ogroženo, bodo zgradili vodovode, ali pa poglobili vodnjake. Strokovnjaki so zagotovili, da bodo storili vse potrebno, da ormoški vodovod, ki postaja v zadnjem času vse bolj regionalnega pomena, ne bo ogrožen;

– gradnja osem in pol kilometrov dolgega in nekaj čez osem kilometrov odvodnega kanala ne bo povzročila večje škode na zemljiščih in zgradbah saj bodo porušili po predvidevanjih le 9 stavb. Pridobljene bodo večje površine obdelovalne zemlje, ki do sedaj sploh niso bile uporabne. Dani pa bodo tudi idealni pogoji za razvoj turizma in kmečkega turizma, saj bo zraven lovskega športa prišel v poštev še vodni – smučanje in vožnja z motornimi čolni. Torej ne bo nova elektrarna le pridobitev elektrogospodarstva, temveč bo to tudi pomembna pridobitev celotne družbe, predvsem pa manj razvitemu območju med Ptujem in Ormožem.

– OM –

ORMOŽ:

PREDKONGRESNA AKTIVNOST

Po sklepu predsedstva zveze komunistov Jugoslavije bo X. kongres ZKJ prihodnje leto v prvi polovici meseca maja. Tudi v občini Ormož že potekajo priprave na ta pomemben dogodek. Vzporedno se pripravljajo tudi na VII. kongres ZK Slovenije, za katerega pa še ni niti približno določenega datuma. Zgodovinski pomen obeh kongresov za napredek naše družbe bo gotovo takšen, kakršni bodo dogovori in sprejeti sklepi na obeh kongresih.

Te dni so po vsej Sloveniji pogovori o izhodiščih za oba kongresa. V Ormožu so se prejšnji teden v sredo sestali člani komiteja občinske konference ZK in sekretarji osnovnih organizacij ZK, izvršni odbor občinske konference SZDL in člani plenuma občinskega sindikalnega sveta. Predsednik komisije za idejna vprašanja in izobraževanje pri CK ZKS, Emil Rojc iz Celja je prisotnim spregovoril o pripravah na oba kongresa, o osnovnih izhodiščih zanju ter o vprašanju, na katerih točkah je pričakovati največ dilem o nadaljnjem razvoju naše družbe.

Za nas je gotovo najbolj zanimivo vedeti, kako potekajo priprave na kongresa in kakšen je njihov pomen. Tu naj opozorimo predvsem na tri vidike izhodišč za razprave: teoretični, politično-analitični in akcijski vidik.

Priprave na oba kongresa so že precej napredovale. Opredeljena stališča zveze komunistov do vseh bistvenih vprašanj nadaljnjega razvoja naše družbe, ki so te dni v razpravah, so prvo izhodišče za priprave na kongresa. Ta dokument pomeni dokaj zahtevno teoretično gradivo, ki je pisano za veljavnost vse jugoslovanske ZK. Posamezne sredine komunistov se morajo ustvarjalno lotiti teh izhodišč in njihov smisel prenesti v svoj kraj delovanja, kjer jih morajo aktualizirati s problemi, razmerami in doseženim idejno-političnim gibanjem. Takšen pristop bo v okviru priprav na kongresa najbolj ustvarjalen.

Lastna objektivna in kritična analiza 4 do 5-letnega obdobja delovanja posamezne družbenopolitične sredine pomeni praktično analitični vidik priprav. Slovenski komunisti dajejo pogoste ocene svojega dela v različno dolgih ali kratkih obdobjih, vendar največ za eno do dve leti. Te ocene pa so povsem nekaj drugega, kot podajanje globalne ocene za pol desetletja, kar storijo običajno kongresi. V tako dolgo razdobje pomaknjeni uspehi in neuspehi se lahko pokažejo v čisto drugačni luči, kot smo jih postavili v oceni kratkega razdobja. Marsikakšen korak naprej se ob soočanju z dolgoročno

razvojno potjo naše družbe in zveze komunistov lahko pokaže kot korak ali dva nazaj. Pri dajanju globalnih političnih ocen pride pod udar tudi posameznik, ki je pri kratkoročnih in mogoče bolj pavšalnih ocenah odnesel celo kožo. Razumljivo je, da ne gre stvari obravnavati z vidika lova na čarovnice, temveč gre za odpravljanje teh slabosti in napak. Cilj je učinkovitejšo idejno-politično delo, dobra kadrovska politika in vse, kar je potrebno za uspešnejše delo v prihodnje.

V predkongresnem obdobju mora vsaka osnovna organizacija v krajevni skupnosti, delovni organizaciji in

(Nadaljevanje na 4. strani)

Sindikalna organiziranost po novi ustavi

V ponedeljek, 12. nov. 1973 je bila na magistratu v Ptuj razširjena seja občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti občine Ptuj. Pod predsedstvom Franca POTOČNIKA je nad 50 sindikalnih delavcev razpravljalo o novi sindikalni organiziranosti, o ustanavljanju TOZD v delovnih organizacijah na področju družbenih dejavnosti in o nalogah sindikata v samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Doslej je v okviru občinskega odbora sindikata družbenih dejavnosti že delovala konferenca sindikata prosvetnih delavcev; na seji pa so se dogovorili še za ustanovitev dveh konferenc, prva bo povezovala delavce s področja zdravstva in socialnega varstva, druga pa delavce iz občinske uprave, pravosodja, javne varnosti, družbeno-političnih organizacij in banke. Vsaka od teh konferenc bi naj štela 25 članov. Vsaka od navedenih konferenc bo povezovala osnovne organizacije sindikata na svojem področju dejavnosti. Zunaj tega predloga je zaenkrat ostala osnovna organizacija sindikata, ki povezuje delavce iz delovnih organizacij združenih v temeljni kulturni skupnosti Ptuj. Člani v tej organizaciji bodo sami odločili, ali se bodo vključili v katero od konferenc, ali pa bo ostala samostojna organizacija sindikata in bo njen izpopolnjen izvršni odbor predstavljal konferenco. Dogovorili so se tudi, da bodo v vseh osnovnih organizacijah sindikata, kjer so vsaj 3 mladi do 27 let ustanovili tudi aktiv mladih delavcev.

F. Fideršek

VREME

VREME

do nedelje 25. novembra 1973.

Zadnji krajec bo v soboto, 17. novembra ob 7.34.

Bo še toplo, spremenljivo, tu in tam rahel dež, v glavnem pa bo še vzdržalo lepo vreme.

Alojz Cestnik

SKLEPI ZA IZDELAVO NALOG ZK ORMOŽ

Pri presoji svojega dela v minulih dveh letih so komunisti občine Ormož na svoji peti seji občinske konference ZKS kritično povedali, kje so uspeli in kje zaradi dolgoročnosti procesov ali slabe delavnosti članstva uspehov ni bilo. Sklepi, ki so jih sprejeli, so odraz stanja in sočasno program dela OK ZKS in izhodišča za izdelavo programov dela v osnovnih organizacijah ter aktivnih ZKS.

V prvem sklepu so komunisti občine Ormož zapisali, da je potrebno vztrajati na doslednosti idjeno-politične in akcijske enotnosti ter iniciativnosti ZK. Skrb za primerno organiziranost ZK, kar pomeni, da je treba v vsaki TOZD in KS organizirati osnovno organizacijo ali aktiv ZK. Sočasno je treba voditi posebno skrb o stalnem, vsebinsko bogatem delu teh organizacij. Stopnja aktivnosti in revolucionarnosti teh organizacij in komunistov v njih se mora odražati predvsem pri sprotnem idejno-političnem ocenjevanju razmer in sprejemanju konkretnih stališč ter zadolžitvev.

V drugem sklepu je zapisano, da je potrebno tudi v bodoče zagotoviti vso pozornost in skrb delovanju in sodelovanju političnih organizacij na vseh področjih, to je v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in na ravni občine.

Osnovne organizacije ZKS v gospodarstvu in komisija za družbeno-ekonomske odnose pri komiteju OK ZKS morata še bolj vztrajno delati na uresničevanju politike ekonomske stabilizacije. Nujna je tudi aktivnost komunistov in vseh družbenih dejavnikov pri takšnem organiziranju in povezovanju organizacij združenega dela, da bodo sposobne prevzeti realiziranje samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v delovnih organizacijah. Integracijske procese je treba pospeševati na ekonomski in samoupravni osnovi.

Komite občinske konference mora na eni svojih prihodnjih sej obravnavati problematiko delavske univerze in njen program dela za samoupravno izobraževanje v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Pri tem delu mora sodelovati tudi SZDL, zveza mladine in sindikat.

Spodbuditi politično diferenciacijo med vodstveno strukturo na vseh nivojih in dosledno vztrajati na stališčih, da je tudi pasiven odnos do samoupravljanja negativen in ga bo zato treba ostro reševati — beremo v petem sklepu.

V zvezi s kadrovske politiko je potrebno vztrajati, da v skupščinskih organih in organih družbeno-političnih organizacij dobimo delavsko večino. Pri tem je še posebej skrbeti za ustrezno število mladine in žena.

O stanovanjski politiki so ormoški komunisti spregovorili na svoji III. seji občinske konference, zato so med sklepe V. seje uvrstili le uresničevanje že takrat sprejetih sklepov.

Idejno in politično izobraževanje članov zveze komunistov v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah je treba še dopolnjevati. Posebej velja posvečati pozornost

delegatskemu sistemu, delu samoupravnih interesnih skupnosti, izdelavi občinskega statuta in statutu krajevnih skupnosti. Pri tem je potrebno proučiti, kako izboljšati informiranost članstva z delom in sklepi občinskega vodstva in vodstev osnovnih organizacij zveze komunistov.

Deveti sklep minule konference govori o hitrejšem in vztrajnem delu pri krepitvi usposabljanja občanov za splošni ljudski odpor. Obrambne priprave morajo postati sestavni del družbenih in delovnih obveznosti.

V zadnjem sklepu je zapisan sprejem predloga komisije za organiziranost in statutarna vprašanja, OK ZKS Ormož, po katerem bo vsaka osnovna organizacija izvolila za volilno konferenco ZK po enega člana ter na vsakih 8 članov še dodatno po enega člana. Tako bo konferenca štela 49 delegatov.

Obisk iz Svetozareva v Slov. Bistrici

V času od 14. do 16. novembra se muhi v občini Slov. Bistrica veččlanska delegacija redakcije lokalnega časopisa Novi put iz Svetozareva. Obisk novinarjev iz s Slov. Bistrico pobratene občine Svetozarevo je namenjen predvsem širšemu medsebojnemu spoznavanju na področju zgodovinskega, ekonomskega in družbeno političnega življenja ter delovanja nekaterih specializiranih in krajevnih organizacij.

Ob tej priložnosti obiskujejo delovne kolektive, družbeno politične organizacije, krajevne organizacije in zgodovinske spomenike ter turistične kraje v občini.

V razgovorih z mnogimi občani Slov. Bistrice in drugih krajev si prizadevajo ustvariti kar najbolj široko in nazorno sliko o bistriški občini in se zavzemajo za vzpostavitev še tesnejših medsebojnih stikov, predvsem na področju obveščanja.

Obisk v bistriški občini bodo člani redakcije Novi put iz Svetozareva izkoristili tudi za razgovore s tistimi Bistričani, ki so bili v času NOB internirani v Svetozarevu in okolici. Svoja opažanja in zapiske iz bivanja v občini Slov. Bistrica bodo gostje opisali v posebni prilogi praznične številke časopisa Novi put, ki bo izšla v Svetozarevu v okviru praznovanja 29. novembra 1973.

VH

POPRAVEK

V sestavku Plamen upora proti okupatorju, v 42. št. Tednika je prišlo do pomote v zvezi z imenom Pavla Horvata. Ta je namreč mišljen vsakikrat, ko je omenjen Peter Horvat.

Opravičujemo se mu zaradi te napake.

Uredništvo

Medtem ko si letos belimo glavo, s čim bomo zakurili v peči, je pričela zima pritiskati na naša okna in vrata. Mnogi so ostali brez premoga in drv, tako da so do sedaj še v hladnih prostorih. Lepo je pogledati tako velik kup drv, kot je ta na sliki. Nekdo ima pač srečo.

Kratkotrajno otroško veselje

Pretekli torek je Slovenijo preseletil letošnji prvi sneg. Medtem, ko je le ta našel cestna podjetja, kmetovalce, posebno še voznike motornih vozil, ki so že v zgodnjih jutranjih urah pohiteli v komaj nekaj centimetrov visoki sneg, kjer so se preizkusili v umetniškem

ustvarjanju pa tudi kepanja ni manjkalo.

Njihovo veselje pa je bilo kratkotrajno, saj je sneg že do konca tedna skoraj povsem izginil iz nižin, medtem pa ga je ostalo nekaj več še v višjih predelih. Predvsem na Pohorju.

Snežna odeja je najmlajšim pomenila obsežni gradbeni pa tudi

kiparski material. Seveda tudi na kepanje niso pozabili.

TGA Kidričevo praznuje

Delovni kolektiv tovarne glinice in aluminija „BORIS KIDRIČ“ iz Kidričevega bo 21. novembra praznoval že svoj 19. tovarniški praznik. Natanko pred 19. leti je namreč pričela obratovati na Dravskem polju tovarna glinice in aluminija, ki se ji je pozneje še pridružila tovarna anodne mase. Prav gotovo je takrat veljala ta tovarna za giganta aluminijske industrije v Jugoslaviji in je bila ogromen dosežek naših strokovnjakov, ki so tovarno dokončali, čeprav je ob odhodu okupator odnesel vse načrte. Delavci, ki so takrat zamenjali plug in kose za moderne stroje, so se v teh minulih letih skovali v prave strokovnjake svojega dela pri proizvodnji glinice in aluminija. Tovarna glinice se je pozneje modernizirala in avtomatizirala in bi danes prav gotovo lahko bila še uspešnejša kot je, če je ne bi tako nesrečno pestila težava redukcija električne energije. V spomin na ta dan pred 19. leti bodo člani delovne skupnosti svoj praznik kar se da svečano proslavili — predvsem

z velikimi delovnimi uspehi, ki jih dosegajo kljub težvi energetske situaciji. Ob tem dnevu bodo vsem, ki so napolnili 10 let staža v podjetju podelili spominska darila — lepe ročne ure, za vse ostale pa je prav tako pripravljena svečana proslava v veliki dvorani TGA, ki bo dan pred praznikom in na katerem bodo skoraj gotovo nastopali tudi otroci OŠ iz Kidričevega in drugi, pozneje pa bo za člane delovne skupnosti in njihove družinske člane velika prosta zabava, na kateri bo igral Jože KREŽE iz Maribora s svojim ansambлом. Ob tovarniškem prazniku je sindikalna organizacija priredila tudi vsakoletno srečanje upokojevcem in jih pogostila. Člani kolektiva bodo sicer imeli ta dan prost, vendar so se odločno zavzeli za to, da do konca leta z vestnim in marljivim delom uspešno končajo poslovno leto s kar se da dobrim uspehom. Ob njihovem prazniku tudi iskrene čestitke našega uredništva.

FM

TOMAŽ PRI ORMOŽU: POMANJKANJE DELOVNIH NAVAD

VIDETI JE, DA SE BO OBRAT KONFEKCIJE „MODA“ GORNJA RADGONA PRI TOMAŽU IZVLEKEL IZ TEŽAV

Tomaževčani in okoličani so lansko jeseh dobili novo šolo, v staro pa so sklenili postaviti krojaško delavnico. Z idejo je prišlo podjetje „Moda“ iz Gornje Radgone. Zaposliti so nameravali 120 do 130 ljudi. Pričeli so se upi, da bo tudi Tomaževski predel občine

zato pojavila negotovanja, saj so nekateri zaposleni dobili samo 250 din OD. Prišlo je še do nekaterih izpadov in neresnosti skupinovodje ene izmed izmen, zato je v začetku septembra prišlo do manjše ustavitve dela. Zaposleni so zahtevali spremembo razmer in pojasnila

Delavke so zavzeto spregovorile o svojih problemih in skušale analizirati svoje napake.

Ormož končno zaživel lepše življenje. Ormoški občinski moške so pomagali podjetju najeti kredite za opremo in se sploh zavzeli, da bi „dojenček čimprej shodil“.

Letos spomladi so začeli s proizvodnjo. Prijavilo se je samo 74 ljudi, večinoma mladih deklet, ki so se v štirimesečnem obdobju pričele svojemu novemu poklicu. V tem času je prispeval delež k osebnemu dohodku komunalni zavod za zaposlovanje Maribor, tako da so bile nagrade od 400 din v prvem mesecu do 800 din v četrtem mesecu. Po dobi priučevanja so prešli na redno proizvodnjo po normah. Toda zgodilo se je, da so sedaj naredili manj kot prej, ko še norm ni bilo, a so kljub temu ugotavljali storilnost. Osebnih dohodkov se je formiral po odstotku izpolnitve norme. Ob plači so se

glede izračuna osebnih dohodkov. Skupinovodja so takoj zamenjali, glede plač pa sporočili, da so obračunane po storilnosti ter da bo za višji osebni dohodek potrebno več napraviti. Delo je spet steklo.

ZAHTEVALI NEMOGOČE

Problem osebnih dohodkov je po odstavitvi skupinovodje postal edini in po mnenju mnogih nerešljiv. Tudi naslednji mesec se je namreč obetal, da najnižji OD ne bodo nič višji kot prejšnji mesec. Zato so delavci pri občinskem sindikalnem svetu v Ormožu, ki jim je že od vsega začetka nudil podporo ter pri komunalnem zavodu za zaposlovanje v Mariboru hoteli ustvariti psihozo, da podjetje zahteva nekaj nemogočega s tem, ko vztraja pri izpolnitvi norm. Zaradi nastalih razmer je zaposlitev padla. Nekaj jih

je odšlo takoj po končani dobi priučevanja, kar priča o očitni spekulaciji. Dokler je bil osebni dohodek neodvisen od dela, so prihajali v službo, nato pa se enostavno izgubili. Mnogo je odšlo tudi dobrih delavcev, ker so jih drugi zaradi načina dela (nekakšen tekoči trak), onemogočali. Podjetje „Moda“ je gotovo naredilo napako, ker nerednih delavcev ni pravočasno odpustilo, da bi zadržalo dobre. Velik problem je tudi z nerednim prihajanjem na delo. Skoraj ni zaposlenega, ki ne bi vsaj enkrat ali dvakrat neupravičeno izostal iz dela, so pa tudi takšni, ki so ostali doma 12 pa 14 dni na mesec. Prihajalo je tudi do zlorab bolniškega staleža in podobno. Podjetje je vse to s skrbjo gledalo, vendar je ob pomanjkanju delavcev vse opravičilo v upanju, da se bo stanje spremenilo.

NEMOGOČE POSTAJA MOGOČE

Pred tremi tedni, ko je bila premagana zadnja (ali res?) kriza je bilo opaziti razveseljivo spremembo. Zaposlitev se je ustavila pri 56. Pregled osebnih dohodkov nam pove, da se je nekaj bistveno spremenilo. Storičnost je pričela rasti in prej nemogoče je postalo mogoče. Doživeli so tudi, da je neka delavka normo celo preseгла in zato prejela 1.964 din plače. Še vedno pa so glede storičnosti merazumljivo visoke razlike. V enem primeru so zabeležili samo 19 odstotno izpolnitev norme.

BESEDA DELAVCEV

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta Ormož so se minuli petek sestali pri Tomažu člani delovnega kolektiva, predstavniki občine Ormož in direktor ter tehnični direktor podjetja „Moda“ iz Gornje Radgone, ki sta prinesla s seboj obračunske in plačilne liste. Skupaj so pregledali položaj podjetja in medsebojne odnose. Delavci so povedali, da zaradi okvar na napravah, ki so kljub novim šivalnim strojem znamke „Singer“ dokaj pogoste, ne morejo delati, kot bi bilo treba. Po mnenju delavcev ni nekaj v redu z določanjem norm. Nekateri jih lažje dosega drugi pa težje ali kljub trudu sploh ne. Mnogo razlogov za neizpolnjevanje norm je tudi v tem, da nekateri delavci zavestno zavirajo proizvodnjo. Drugi so zaradi sistema proizvodnega procesa odvisni od njihovega dela in zato seveda prizadeti. Marsikdo bi rad dosegel normo, vendar tega ne more, ker faze dela pred njim niso opravljene.

V nadaljevanju razprave je bilo pojasnjeno glede vseh postavljenih vprašanj. Okvar na strojih je preveč, tako da jih podjetje ne zmaguje popravljati, še posebej, ker so pri nakupu rezervnih delov vezani na uvoz. Glede norm je direktor podjetja Ivan Bombek pojasnil, da so prilagojene tehničnim zmogljivostim obrata ter da so za 20 do 50 odstotkov nižje kot v podjetju sorodne dejavnosti, to je v MURI M. Sobota. Razpravo o tem pa je zaključil vodja obrata pri Tomažu. Povedal je, da je v obratu tričetrtnine dobrih delavcev, ena četrtnina pa je takšnih, ki jim je popolnoma vseeno, če imajo delo ali ne. Poleg tega je še opozoril, da delavci večkrat pridejo utrujeni na delo pa včasih tudi lačni, ker zaradi dopoldanskega dela na kmetiji niso utegnili imeti kosila.

POTREBA PO NOVIH DELAVCIH

Obrat „Mode“ pri Tomažu se je že močno izkopal iz začetniških težav. Zasedenih je le malo več kot tretjina predvidenih delovnih mest. Nekaj šivalnih strojev stoji in čaka na nove pridne roke. Delavci bodo morali še pridobiti delovne navade, redno prihajati v službo, pridno delati ter poskušati onemogočiti tiste, ki zavirajo proizvodnjo. Vodstvo podjetja pa skrbeti za čim večji in boljši napredek obrata. Takšen je bil tudi sklep petkovega sestanka.

jr

POMANJKANJE PLINA

Zaradi omejenega uvoza nafte se je zataknilo pri proizvodnji gospodinjanskega plina. Proizvajalci plina so obvestili prodajalce na drobno, da naj to neljubo zažvevo upoštevajo in pojasnijo kupcem. Pomanjkanje bo trajalo do okrog 23. novembra. Vse uporabnike plina opozarjamo, da naj omejijo porabo, ker bodo v nasprotnem primeru ostali brez plina.

Prodajalci plina bodo oskrbeli s plinom najprej naslednje potrošnike: zdravstvene ustanove, šole, zavode, otroške ustanove, gostišča in tiste potrošnike, ki jim je plin edini vir toplote.

NAMESTO KAZNI DELO V KOMUNALNI SLUŽBI

Pred dnevi je bilo v Ljubljani zanimivo posvetovanje strokovnjakov za prometno varnost, na katerem so razpravljali tudi o predlogu, da bi plačilo za manjše cestno-prometne prekrške zamenjali z delom. V ta namen bi enkrat tedensko ali vsakih štirinajst dni organizirali delovne brigade kršilcev, ki bi pomagale pri ureditvi in graditvi cestišč.

Kdor se takšnemu delu ne bi odzval, ki se mu kazen podvojila, zraven pa bi mu bila dodana še ustrežna denarna. Podobni ukrepi so že več let z uspehom vpeljani v mnogih zapadnih državah.

Pravtako je bilo mnogo razpravljano o predlogu začasnega odvzema vozniškega dovoljenja voznikom, ki bi bili trikrat zapored kaznovani za isti prekršek, v težjih primerih pa bi se celo zahtevalo ponovno opravljanje vozniškega izpita.

Morda pa bodo takšni ukrepi, v kolikor bodo sprejeti, le naredili red na naših vedno bolj krvavih cestah?!

Predstavniki podjetja „Moda“ in občine Ormož ob pregledu plačilnih list in formiranju OD.

Foto: J. Rakuša

AGROKOMBINAT LENART PRED ZDRUŽITVIJO

Glede na predlagano združitve vzhodnoslovenskih kmetijskih kombinatov, so se že v letu 1972 razpletle mnoge razprave. Vzhodnoslovenski kmetijski kombinati: KK Lenart, KK Maribor, KK Slov.

Direktor podjetja dipl. ing. agr. **DANILO ŠPRAH**

Foto: M. OZMEC

Bistrica, KK Ptuj, so se o združitvi veliko pogovarjali in ugotovili, da bodo kot združenje kmetijskih kombinatov imeli bistveno večje možnosti za napredek kmetijske proizvodnje.

V ta namen so v Agrokombinatu Lenart že leta 1972 ustanovili

iniciativni odbor, vanj pa določili predstavnike političnih in samoupravnih organizacij kolektiva, z nalogo, da bo pripravil vse potrebno, kar se te delovne organizacije tiče za združitve kmetijskih kombinatov.

Odbor je seznanil v kombinatu zaposlene o svojem delu. Razprave v kolektivu in med kmeti — kooperanti so po trimesečnem delu dale naslednje rezultate:

- predlog o združitvi je bil pozitivno sprejet,
- v združenem delu bodo imeli enotno nabavno-prodajno službo,
- enotno komercialno službo,
- skupno nabavo reprodukcijskega materiala,
- enotno kadrovsko politiko,
- enotno hranilno-kreditno službo,
- skupno programsko službo za napredek kmetijstva.

Direktor podjetja dipl. ing. agr. **DANILO ŠPRAH** je poudaril, da bo moralo združenje kombinatov posvečati veliko pozornost temeljiti razdelitvi kmetijske proizvodnje na določena območja.

Kombinati so tik pred združitvijo, ki bo izvedeno najkasneje do 1. 1. 1974, zato ne smejo zamemarjati zadnjih priprav, ki so v zvezi z združitvijo.

NP

Neobdelane smuči v prodaji

Zima je pred vrati in mnogi med vami se odločajo za nakup različnih zimskih športnih rekvizitov, med katerimi so to najbolj pogosto smuči.

Naš največji in najbolj zastopan proizvajalec športne opreme je tovarna Elan iz Begunj na Gorenjskem, ki pa v zadnjih letih izgublja precej s trudom pridobljenega ugleda, kajti na tržišče mnogokrat dostavlja še neobdelano ali nedovršeno industrijsko blago. To je v zimskem času najbolj opazno ravno pri smučeh.

Danes ima večina smučij plastično podlago, ki pa mora biti seveda primerno obdelana (brušena ali polirana). Tovarna Elan na tržišče dostavlja grobo brušene smuči, katerih si dokončno ne more obdelati posameznik, temveč je to možno le strokovnjaku v specializiranih servisih, ki ga ima samo

tovarna, Ljubljana in Maribor. Neobdelane smuči drsijo nepravilno, zavirajo, mnogokrat pa tudi zanašajo. Obdelava smučij (novih) je za kupca dodatni strošek, katerega ne bi smel nositi on, temveč tovarna, kar bi moralo biti in verjetno je že zajeto v prodajno ceno in bi moralo biti opravljeno, preden gredo smuči v prodajo.

Vse znane in manj znane tovarne svoje smuči obdelajo že pred prodajo, in nerazumljivo je, kako si strokovnjaki v Elanu predstavljajo stopiti v korak s drugimi firmami, če je njihov izdelek kljub precej visokim cenam nepopoln, zaradi česar se mnogi odločajo za nakup smučij drugih proizvajalcev.

„Kaj zato, če imam veliko dela? Saj delo ni še nikomur škodilo!“

SAMOUPRAVLJANJE V PION. ORGANIZACIJI

Z namenom, da bi kar najbolj popestrili in poživili dejavnost pionirskih organizacij, predvsem v osnovnih šolah občine Slov. Bistrica, sta Delavska univerza in Zveza prijateljev mladine Slov. Bistrica organizirala za mentorje pionirskih organizacij posebno predavanje na temo „Samoupravljanje v pionirski organizaciji“.

Organizatorji pričakujejo, da se bodo tega predavanja, ki bo v petek 16. XI. 73 popoldne v Slov. Bistrici udeležilo skupno z vsemi mentorji tudi večje število občanov, katerim pomeni delo s pionirji in pionirskimi organizacijami posebno skrb. Da bo predavanje zanimivo in kvalitetno, zagotavlja ime predavateljice Vide Rudolfove.

VH

20. NOVEMBER — DAN OSTARELIH

SKRB ZA OSTARELE V OBČINI ORMOŽ

Daljše življenje ljudi je splošen pojav v vseh razvitih deželah sveta. Slovenija je v demografskih gibanjih že stopila na to pot, saj je že leta 1931 imela 7 odstotkov prebivalstva, starega nad 65 let. Ob popisu prebivalstva leta 1961 smo imeli 7,8 odstotkov starih nad 65 let in ob popisu pred dvema letoma že 9,8 odstotkov. V Ormožu so ob zadnjem popisu prebivalstva ugotovili, da živi na območju občine 2.263 prebivalcev, starih nad 65 let, oziroma 12,2 odstotka vseh prebivalcev, kar je občutno več kot povprečno v naši republiki.

Skrb za ostarele občane je v Ormožu prav zaradi navedenega izredno velika. Vsem osebam, ki so zaradi starosti, bolezni, invalidnosti ali drugih vzrokov nesposobne za delo in so brez sredstev za preživljanje, so dodelili družbeno denarno pomoč. Sredstva prejemajo predvsem tisti, ki nimajo svojcev, ki bi jih bili dolžni pa tudi zmožni preživljati.

Najpogostejše oblike pomoči je stalna denarna pomoč, ki jo prejemajo 104 upravičenci, od tega 24 moških in 80 žensk. Leta 1971 je bilo v proračunu občine zagotovljeno za stalne denarne pomoči 54.666 din. Isto leto je izvršni svet z odlokom o razdelitvi sredstev dodelil občini Ormož namensko za stalne denarne pomoči bistveno spremenil. Leta 1972 so skupna sredstva za stalne denarne pomoči

znašala 254.660, letos pa planirajo 300.000 dinarjev.

Višina stalnih denarnih pomoči je različna. Upravičenci dobivajo od 50 do 500 dinarjev, največ pa jih je v kategoriji od 200 do 300 din na mesec. Nekateri uživalci denarnih pomoči prejemajo na videz še vedno zelo nizko stalno denarno pomoč. Tem so pomoč dodelili samo zato, da so jim lahko uredili zdravstveno zavarovanje. V drugih primerih pa je v celoti upoštevan družbeni dogovor, ki določa, da tisti, ki jim je stalna denarna pomoč edini vir preživljanja, dobijo denarno pomoč v višini polovice varstvene pokojnine. Katerim je bila dodeljena nižja denarna pomoč, jim ta ni edini vir preživljanja.

Varstvo ostarelih je v nekaj zadnjih letih na območju občine Ormož po opisanem stanju zadovoljivo napredovalo. Naj povemo še, da je poprečna denarna pomoč leta 1967 znašala 43,70 din, letos pa znaša 238 dinarjev. Gre torej za precejšnje zvišanje, predvsem zaradi dodeljenih republiških sredstev.

Med prejemniki stalnih denarnih pomoči je še 32 oseb, ki so invalidne in kronično bolne ter potrebujejo tujo pomoč in nego. Tem bi po določilih družbenega dogovora morali dajati 75 odstotkov dodatka za tujo moč in nego, ki se priznava delovnim invalidom po veljavnih predpisih. Tega ni bilo mogoče upoštevati, ker ni bilo denarja.

V zadnjem času poskušajo čim bolj uveljaviti obliko rejništva za ostarele. Na tak način ne ločijo ostarelih oseb iz okolja in od ljudi, ki so jih navajeni. Pri tem je precej težav. Družine se zelo težko odločajo sprejeti v družino starčka. Posebej težko je dobiti rejniška družina za nepokretne. Tako število ostarelih v rejniških družinah celo pada. Pred dvema letoma je bilo v rejništvu 15 oseb, lansko leto 13, letos pa 12. Poprečna rejnina znaša letos 229 dinarjev. Za tiste starčke, ki so pokretni in lahko tu in tam kaj postorijo na polju, so rejnine manjše, za druge večje. Za tiste starčke, ki zanje ni mogoče najti rejniške družine niti oskrbe na domu, urejajo sprejem v dom za stare. Pri tem so pogosti odpori, ker starček ne želi zapustiti svojega doma. Pogosto imajo ostarele osebe same dovolj sredstev za plačevanje oskrbe v domu, vendar ne želijo spreminiti okolja, čeprav živijo v nemogočih življenjskih razmerah. Letos je v raznih domovih 27 oseb.

Kljub temu, da ostareli ljudje prejemajo denarna sredstva in kakršnegakoli naslova, jim denar ne more veliko pomagati, če ostanejo sami. Za vse te so na območju občine organizirali sosedsko pomoč, ki je lansko leto lepo zaživela.

Vitamin B1

NAJBOLJŠE SREDSTVO V BOJU ZOPER BOLEZNI CIVILIZACIJE

Strokovnjaki menijo, da uživamo že desetletja premalo vitamina B1. Vzroke za to je treba iskati v preveč izumetničeni prehrani. Pomanjkanje vitamina B1 povzroča nevrozo in motnje v delovanju živčnega sistema. Simptomi te tako imenovane bolezni civilizacije so hitra utrujenost, težave s koncentracijo, čest glavobol, pozabljivost, nespečnost, razdražljivost in naglo razburjanje. Posledica vseh teh pojavov, ki se jim često pridružijo še motnje v prebavi, nepravilno delovanje srca, krvnega obtoka in vnetja živcev, je močno upadanje delovne storilnosti.

Vitamin B1 vsebujejo mnoga živila, kakor ržen kruh, sveža surova zelenjava, precej pa ga najdemo v mleku in mlečnih izdelkih, ki so zaradi številnih drugih koristnih snovi še posebej priporočljivi za nevozne ljudi. Posebno mnogo vitamina B1 ima kvas. Znani ameriški zdravnik, ki je njegova knjiga o pravilni prehrani obšla ves svet, ga priporoča vsem ljudem. Vsaj kavino žličko na dan. Predvsem za zdravje, pa tudi za lepo kožo.

PREDKONGRESNA AKTIVNOST

(Nadaljevanje s 1. strani)

občini napraviti oceno dela med dvema kongresoma. Pri tem je potrebno analizirati uspehe in neuspehe ter poiskati vzroke zanje. Take konkretne ocene bodo dobile svojo globalno sintezo v kongresni oceni, tako slovenskega VII. kongresa in X. jugoslovskega.

Tretji način pristopa k pripravi na oba kongresa je izrazito akcijske narave, Gre predvsem za uresničevanje že sprejetih nalog, ki so ostale zapisane v akcijskih programih, pa še niso uresničene. To je nujno storiti, če želimo priti pred kongres s čim uspešnejšo bilanco opravljenih nalog.

Kruh terenskega delavca

Vedno, kadar jih vidim v visokih gumijastih škornjih in od rjavega železa umazanih oblekah, se spominjam, koliko truda morajo vložiti, preden je njihovo delo končano.

Ze od daleč sem slišal ropotanje strojev. Gosto grmičevje, ki je poraslo oba bregova Drave, mi je preprečevalo, da bi jih lahko videl. Približal sem se grmičevju in ga odrinil. Močan tok reke se je valil proti vzhodu in nekje na njegovi sredini sem videl splav, ki je bil pripet z močnimi jeklenimi vrvmi, da ga ne bi voda odnesla s seboj.

Zagledali so me in takoj sta se dva delavca spustila v čoln, ki se je pričel približevati k levemu bregu Drave, na katerem sem stal.

„Zdravo, zdravo,“ smo se pozdravili.

„Hitro v čoln, nimamo mnogo časa, ker nas preganja delo,“ se je oglasil delavec iz čolna.

Vkrca sem v čoln in takoj smo odpluli nazaj k splavu. Tovariši na splavu — pontonu so nam pomagali nanj, ko smo pripluli do njega. Ropotanje strojev je bilo tako glasno, da se nisimo prav nič slišali. Videl sem samo, kako odpirajo usta in od časa do časa se zblížata dva delavca in kričita drug drugemu v ušesa, če se hočeta pogovoriti. Skoraj so pozabili name, saj so samo delali in le tu in tam se je kdo ozrl in se nasmejal.

Železno ogrodje v obliki stolpa je bilo kakor jambor ladje in vsak sunek vetra se je v njem ustavil.

Gledal sem jih, kako delajo, ne da bi pomislili, da so mokri, izpostavljeni prepihu in mrazu. Stroji so ropotali in potiskali debelo cev nekam v globino reke in nato dalje v zemljo.

Kakšna sreča! Nenadoma je glavni stroj pričel kašljati in takoj za tem je utihnil. Zmanjkalo je goriva. Fantje so ostali brez dela ter se pričeli naslanjati na ograjo. Vedel sem, da bo stroj kmalu zaropotal, zato sem to kratko pavzo izkoristil za kratek razgovor:

Delavec, ki je nalival gorivo v rezervoar stroja je delo že opravil, stroj je ponovno zahropel.

To so delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane, ki raziskujejo tla zaradi gradnje jezu nove hidroelektrarne pri Forminu.

KOLIKO AKTIVOV ZVEZE SINDIKATOV, TOLIKO AKTIVOV MLADIH DELAVCEV

V prostorih kluba mladih je bila prejšnji četrtek specializirana konferenca delovne mladine iz organizacij združenega dela ptujske občine. Vodil jo je predsednik občinske

delavcev, hkrati pa je podal temeljit pregled reorganizacije zveze sindikatov. Jolanda Zorc je nato seznanila prisotne o novem ukrepu občinske zveze sindikatov

Kljub temu, da se mladi delavci v razpravi niso preveč izkazali, je konferenca sprejela nekaj zelo važnih sklepov.

Foto: M. Ozmeč

konference ZMS Zvone Masten ter uvodoma govoril med drugim o organiziranosti mladine v organizacijah združenega dela o ostalih problemih, ki tarejo mlade samoupravljalce. Tudi Feliks Bagar, predsednik občinske konference zveze sindikatov je v razpravi poudaril pomembnost vprašanj o novi organiziranosti mladine v OZD. Predlagal je, da se pri občinskem svetu zveze sindikatov ustanovi v najkrajšem času aktiv mladih

„koliko aktivov zveze sindikatov, toliko aktivov mladih delavcev.“

Božo Turin, predstavnik ObK ZKS in predsedstva ObK ZMS ter organizacije združenega dela TAP Ptuj je v svoji razpravi poudaril, da nikjer v svetu ne posvečajo toliko pozornosti mladim, kot prav pri nas. Tudi on je pozdravil to revolucionarno akcijo mladih delavcev in zveze sindikatov, kajti do sedaj je po njegovih besedah bilo čutili indiferentnost v OZD, mladi se še vedno niso dovolj osamosvojili, niso „našli samega sebe“, čemur je kriv predvsem forumski sistem, ki smo ga uvajali do sedaj v OZD. Dejal je, da se morajo aktivni mladi delavci organizirati z vso resnostjo, da bo njihovo delovanje zares vplivno. Do sedaj je bil razlog neaktivnosti mladih tudi neinformiranost v podjetjih, kajti tudi sistem je do sedaj nudil premalo informiranosti, kar je osnovni pogoj, da se mladi sploh lahko vklopijo v delo. Po njegovem mnenju je glavna naloga mladih v OZD, da so revolucionarni na svojem delovnem mestu, „mlad človek ne sme biti nikoli zadovoljen, zmeraj mora iskati nekaj novega, boljšega in koristnejšega.“

Tudi Boris Urbančič iz TGA je dejal, da je praksa pokazala nemogočo aktivnost mladih do sedaj kajti možnosti kratkoma niso imeli. Tudi on pričakuje, da bo ta reorganizacija — če bo uspela — nudila mlademu delavcu — samoupravljalcu veliko moč možnosti kot do sedaj, vse pa je odvisno od njega samega, kako bo sprejel tisto, kar mu družba nudi.

Na konferenci so izvolili delegate za občinsko konferenco ZMS, ter predsedstvo in predsednika specializirane konference delovne mladine ptujske občine.

Zvone Masten je na koncu opomnil mlade na idejno-politično izobraževanje v OZD, na vprašanje zbiranja sredstev za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu, na sistematično obravnavanje vprašanja informiranosti mladih samoupravljalcev ter na akcijo — vključevanje mladine v partizanske enote — o katerih smo naše bralce že podrobno seznanili.

osebna kronika

RODILE SO:

Majda Simonič, Trg svobode 2 — dečka; Ana Tomanič, Podložje 115 — Roberta; Mira Vinkler, Zagrebška 23 — Natašo; Stefka Repič, Hvaletinci 23 — Renato; Ana Plazar, Slovenja vas 30 — Andreja; Kristina Pignar, Mala vas 32 — Jožeta; Dragica Gjorek, Podgradnje 25 — Roberta; Silva Hodžar, Strezetina 6 — dečka; Danica Vrečko, Zg. Bistrica 15 — Denisa; Alojzija Bec, Mezgovci 11 — Antona; Marta Ribič, Jadranska 10 — Matjaža; Marija Munda, Zamušani 17 — deklko; Jožefa Urlep, Sitež 1 — Srečka; Kristina Borak, Belski vrh 101 — Renato; Martjina Jus, Podložje 121 — Mirana; Anica Grabner, Nikova 6, Maribor — Sabibo; Marija Bežjak, Markovci 18 — Dušana; Matilda Grden, Vel. Varnica 109 — dečka; Kristina Petrovič, Stojnici 15/a — dečka; Nežka Hrga, Potrčeva 22 — deklko; Cilka Špindler, Kolodvorska 2, Ormož — deklko; Zorislava Eržen, Tomšičeva 32 — Tomija; Marija Mikolič, Naraplje 15 — dečka; Marija Polajžar, Nadole 32 — Romana; Marija Nipič, Dolič 24 — Dušana; Rozalija Sagadin; Dragonja vas 20 — dečka; Anica Mikložič, Miklavž 64 — Andreja; Stanka Hutinski, Cankarjeva 6 — Jadranko; Vera Peklar, Kidričevo 13 — Tomaža; Marija Kokot, Turški vrh 32 — deklko; Terezija Čuš, Gabernik 20 — deklko; Elizabeta Roškar, Šturmovci 18/c — dečka; Elizabeta

Sirc, Polenci 20 — dečka, Marija Pulko, Zg. Hajdina, n. h. — dečka.

POROKE:

Alojz Cuček, Biš 11 in Kristina Muršec, Biš 37; Marijan Vrabl, Zg. Hajdina 36 in Tatjana Rodošek, Slape 11; Janez Drobnič, Draženci 55 in Danica Gabrovec, Mestni vrh 26; Stanko Flos, Kukava 60 in Ivanka Volič, Mezgovci 25; Ladislav Golob, Brezovci 20 in Marija Žunkovič, Slovenja vas 69; Milan Berlič, Trajanova 14 in Nadica Trstenjak, Kidričevo 27.

UMRLI SO:

Viktorija Ivančič, Središče ob Dravi 159, roj. 1905., umrla 4. 11. 1973; Marija Medved, Mihovce 19, roj. 1891., umrla 4. 11. 1973; Marija Vučina, Rucmanci 49, roj. 1954., umrla 7. 11. 1973; Ivan Hlupič, Cesta Olge Meglič 13, roj. 1902, umrl 9. 11. 1973; Alojz Vajsbajer, Budina 39, roj. 1915, umrl 10. 11. 1973.

SLOVENSKA BISTRICA

POROKE: Anton Brglez in Rozalija Sagadin, Kočno ob Ložnici; Drago Tropen in Vida Rebernak, Devina 42; Vincent Grobelnik in Cvetka Kokol, Sele pri Polskavi 11. SMRTI: Alojz Krhlenko, roj. 23. 7. 1901 iz Pretež 7, umrl 3. 11. 1973; Franc Vanček, roj. 17. 1. 1901 Pretež 7, umrl 6. 11. 73; Anton Polegek, roj. 19. 5. 1883 iz Prelog 29, umrl 8. 11. 73.

Otmar Letič, 31, strojnik: „Delo opravljam z veseljem, čeprav je naporno. Največja težava je v tem, da družine ne vidim po več tednov.“ Sili Stipan-Pero, 26, praktikant: „Sodelavci se dobro razumemo, nemenske nepravilike so naše največje breme.“

Ignac Petkovič, 39, izmenovodja: Živimo v slabih pogojih, spimo kakor v taborišču in hrano zaužijemo le dvakrat dnevno. Kar se tiče dela smo vsi enaki, saj opravljamo vsi isto delo, ki pomeni za vse enako težak kruh.“

OB 25 LETNICI AMD SLOVENSKA BISTRICA

Letos je jubilejno leto za AMD Slov. Bistrica, ki slavi 25-letnico uspešnega delovanja. Samo kratek čas po ustanovitvi AMZJ in AMZS so Ignac Barle, Tone Pristovnik, Maks Pelko, Tone Matišič, Ivan Frangež, Vilko Germ in Rudi Mlekuš ustanovili avtomoto društvo brez sredstev in tudi prostora za delovanje. Njihovo delo pa je bilo še toliko bolj oteženo, saj so v času ustanovitve društva v Slov. Bistrici beležili zelo skromno število motornih vozil. Najprej so delovali v okviru takratne Ljudske tehnike, da bi se samo leto kasneje osamosvojili in pričeli z organiziranim delovanjem. Na prvem občnem zboru leta 1949 so izvolili upravni odbor, ki je štel 12 članov in tričlanski nadzorni odbor. V začetku delovanja je društvo štel 56 članov. Število pa se je iz leta v leto večalo, vzporedno z rastjo števila motornih vozil. Prva lastna vozila si je društvo pridobilo s sestavljanjem ostankov vozil, ki so bila zaplenjena v času NOB okupatorju.

Velika prizadevnost in predvsem pripravljenost vseh članov društva, da si ustvarijo kar najboljše pogoje za delovanje so rodila uspeh, katerega rezultat je bil najbolj viden v letu 1967, ko so ob pomoči AMZS, občinske skupščine Slov. Bistrica in predvsem vsakega posameznega člana društva uspeli predati svojemu namenu svoj novi dom v središču mesta. Člani so v gradnjo doma vložili nad 2000 prostovoljnih delovnih ur.

Med najstarejšimi društvenimi dejavnostmi je bila najuspešnejša prav avtošola, ki je pričela delovati z enim avtom in motornim kolesom, s katerima so organizirali tečaje A, B, C in F kategorije. Šolali so predvsem, po posebnem programu šoferje za potrebe JLA. Do danes pa je opravilo vsaj eno od kategorij vozniškega izpita že nad 5000 šoferjev - amaterjev. Med njimi so se mnogi sedaj opredelili za poklicne voznike. To pa pomeni prispevek društva tudi na področju obrambe domovine.

Tudi športna dejavnost se je pričela v društvu razvijati že v samem začetku delovanja. Številna tekmovanja so organizirali sami. Predvsem cestne hitrostne dirke z motornimi kolesi in tudi avtomobili so bili pogosti dogodki v tem mestu. V zadnjem obdobju pa so se preusmerili iz objektivnih razlogov predvsem na tekmovanja v spretnostnih voznjah in rallyjev, kjer so sodelovali številni tekmovalci iz vse Slovenije pa tudi sosednje Avstrije.

Razen z dobro organizacijo vseh tekmovanj so ime društva ponesli širom Slovenije, Jugoslavije pa tudi izven nje člani društva kot so Mladen Čerič, večkratni republiški in državni prvak v hitrostnih dirkah na motornem kolesu, Ervin Kropf s številnimi uspehi v rally voznjah in tudi rally ekipa dosega prav ta leta pomembne uspehe v slovenskem pa tudi državnem merilu. Imena kot so Čerič, Kropf, Raič, Pušnik, Tomazič, Gomivnik, Blažič, Keršič in še nekatera so postala pojem tekmovalnih dosežkov AMD Slov. Bistrica. Gotovo pa bi bili uspehi mnogo večji, če se v svoji dejavnosti ne bi srečevali z nepremagljivo oviro, finančnimi sredstvi, ki velikokrat botrujejo uspehom, ki so manjši od tistih, kakršne bi lahko dosegli.

Razen avto šole in športne

dejavnosti razvija društvo tudi številne prireditve in tekmovanja, namenjena za vključevanje in pridobivanje novih članov in poznejših tekmovalcev predvsem v obliki že tradicionalnega tekmovanja Lov na lisico in načrtnega dela s pionirji. Predvsem načrtno in organizirana dejavnost društva je tudi vzrok, da danes šteje AMD Slov. Bistrica že blizu 1000 članov in se tako uvršča na 12. mesto v Sloveniji in tudi med najštevilnejše v Jugoslaviji. Za vzgojo in pouk novih voznikov motornih vozil-amaterjev ima sedaj društvo 7 osebnih avtomobilov, 6 mopedom in večje število sodobnih učnih pripomočkov. Ti uspehi pa gotovo ne bi bili tako veliki, če društvu ne bi stali ob strani AMZS, občinska skupščina in še posebno vsi člani društva z upravnim odborom na čelu, katerim ni bilo težko žrtvovati številnih prostih ur za delo v društvu. Omeniti pa je potrebno tudi pomoč številnih delovnih organizacij iz občine Slov. Bistrica ter uspešno sodelovanje in pomoč sosednjih avto-moto društev.

Viktor Horvat

Kakšne cene!

Nedavno tega sva se z možem mudila v Ormožu in se zaradi pozne ure odločila za nakup v omroških prodajalnah. Vstopila sva v prodajalno pri avtobusni postaji.

Sem gospodinja že več let in redno nakupujem v naši prodajalni IZBIRE v Ptujju, zato sem takoj ugotovila, da so cene živil v tej prodajalni precej višje. Zaradi pozne ure sem morala blago kupiti. Ko sem nameravala blago kupiti in plačala sva z možem ugotovila, da je v isti zgradbi še prodajalna pohištva in gospodinjskih aparatov. Odpravila sva se v to prodajalno in mož se je zanimal za sesalnik HOOVER in za plinsko peč SUPER SER. V prvem trenutku je bil zelo navdušen in je nameraval kar kupiti.

Naslednji dan sem doma primerjala cene živil, ki sem jih kupila v ormoški prodajalni s cenami živil v IZBIRINI prodajalni. Ugotovitev je bila presenetljiva.

Primerjajte:
Prodajalna v Ormožu: pralni prah mixal 15,80 din kg; sladkor 5,60 din kg; belo olje 9,61 din liter; sol 3,25 din 75 dkg; kava merx 8,80 din 10 dkg; franck 2,35 din zav.; krušna moka 2,11 din kg.

Prodajalna IZBIRE Ptuj: pralni prah mixal 14,15 din kg; sladkor 5,44 din kg; belo olje 9,60 din za liter; sol 3,10 din 75 dkg; kava merks 8,40 din 10 dkg; franck 1,70 zav.; krušna moka 2,10 din kg.

Pravo presenečenje pa mi je pripravil šele mož, ko je prišel z dela in mi povedal, da je med potjo obiskal prodajalno ELEKTROTEHNE v Ptujju in povprašal po ceni sesalnika in plinske peči, kakor v Ormožu.

V ormoški prodajalni stane: sesalec Hoover 1.543,00 din; plinska peč super ser pa 1.852,00 din.

Pri ELEKTROTEHNI v Ptujju pa sesalec Hoover 1.454,00 din plinska peč super ser pa 1.632,00 din. Razlike pri sesalcu 900 din, pri plinski peči pa 220,00 din.

Zanima me, kako bo pojasnila ZARJA te razlike v cenah.

Gospodinja

KAJ POUVEDO OROŽNIŠKE PRIJAVE O PARTIZANIH V LETU 1943

O osvobodilnem boju na nemškem okupiranem ozemlju v naši domovini med drugo svetovno vojno veliko povedo poročila orožniških postaj, ki so jih pošiljale o gibanju partizanov (Banditenmeldungen) višjim organom. V okupirani Štajerski so pošiljale postaje poročila komandi pri štajerskem namestniku državnega predsednika v Mariboru (Die Kommandatur der Gendarmerie bei dem Reichstatthalter in der Steiermark). Zbirna poročila so ohranjena le iz mesecev v drugem polletju 1943 in 1944, ter nekatera iz leta 1945 do osvoboditve. Iz leta 1943 so pošiljale postaje zbirnih tipkanih telefonskih poročil, ki so prispela na orožniško glavarstvo v Mariboru. Dokumente hrani inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani.

Naše čitalce nameravam seznaniti z vsebino orožniških prijav vzhodno od železniške proge Slovenska Bistrica—Šentilj pa do hrvaške meje in Prekmurja, to je za občine Ptuj, Ljutomer, Maribor I. breg, lenart, Ormož in Gornja Radgona. Morda bo drug avtor, ki se ukvarja z zgodovino območja Slovenske Bistrice napisal še pozneje o orožniških prijavah iz orožniških postaj v tej občini, da bi tako zadostili zanimanju vseh bravcev našega lista.

O ŠTEVILU OROŽNIŠKIH POROČIL IN NJIHOVEM ZGODOVINSKEM POMENU

Za leto 1943 je iz omenjenega območja javljenih okrog sto partizanskih nastopov in naveden še bombni napad na Dravskem polju. Nekaj izmed orožniških prijav, predvsem z orožniške postaje na Borlu in v Zavrču navaja partizanske nastope v obmejnih hrvaških krajih in tja do Lepoglave, Čakovca in Varaždina.

Orožniške prijave nam dopolnjujejo že znano partizansko zgodovino, napisano največ po spominskih virih. Prijave nudijo predvsem trdno oporo pri časovni določitvi dogodkov, kjer spomin povečini ni veren. Orožniške prijave pa pomagajo zgodovinopiscu dopolnjevati tudi druge stvarne okoliščine raznih dogodkov.

V naših nadaljevanjih boste čitali vsebino prijav orožniških postaj brez primerjave s spominskimi izjavami, kajti mnogo izmed navedenih partizanskih akcij še ni zgodovinsko razjasnjenih s partizanske strani. Prijave navajajo namreč mnogo več nastopov, kakor jih navajajo topografski zapiski, napisani po spominu udeležencev narodnoosvobodilnega boja. Prav bi bilo, da bi bivši borci NOB po objavljenih poročilih

dopolnili samo poročilo s svojim znanjem o dogodku in dopolnitve vnesli v kroniko NOB svojega območja. Če bodo naša nadaljevanja dosegla take dopolnitve, bo to lep uspeh za trud, ki je vložen v iskanje in prebiranje obširnih orožniških poročil o gibanju partizanov na omenjenem ozemlju iz zbirnih poročil za vso Štajersko.

PARTIZANSKI NASTOPI AVGUSTA 1943

Za mesec avgust sta le dve orožniški prijavi a le ena o partizanih. Prvo je poslala orožniška postaja pri Veliki Nedelji. V njej čitamo, da so ponoči na drug avgust hoteli trije vojaki, najbrž dezertjerji iz nemške vojske, v hišo vermanskega poveljnika Antona Laha v Žerovincih 31. Okrog hiše so se potikali skoro tri ure, osvetljevali okna, trkali na vrata in se okrog tretje ure zjutraj oddaljili.

Drugo poročilo je poslala orožniška postaja v Zlatoličju, ki navaja bombni napad 13. avgusta ob 14.45 uri na območju te postaje. Poročilo navaja, da so neznana letala odvrkla 6 bomb približno 1200 m zahodno od cerkve pri Kungoti, severno od Strnišča. Vse so padle na območje s premerom 200 m. Pet jih je zvrtilo lijak v premeru 8 m in v globino dveh metrov. Šesta je povzročila plitvejši in po premeru manjši lijak. Letal je bilo okrog 12 in so priletela iz Nemčije. Gibala so se v višini 1500 do 2000 m. Najprej so se pojavila nad gradom Vurberk. Smrtnih žrtev bombni napad ni povzročil. Našli pa so odlomek bombe z graviranim napisom: NOSE BOMB FUZE M 103.

V. ROJIC

Dalje prihodnjaj

Kadar se urežete v prst in vam močno krvavi, je najbolje, če raztopite tableto aspirina in prst pomočite vanjo. Kri vam neha teči.

Lonci, ki dobro tesnijo, vam privedijo elektriko, plin in druga goriva.

Lažje opekline ozdravimo, če takoj položimo nanje obkladek iz narezanega surovega krompirja.

Govedina bo sočnejša, če denete meso v vročo vodo. Če pa želite, da bo juha močnejša, ga dajte v mrzlo vodo.

Zdravnik v Stopercah in nova ambulanta

IVAN RAU je odprl ambulanto.

V hribovitih Stopercah, ki so precej oddaljene od občinskega središča in od najbližje zdravstvene ustanove v Majšperku, so 10. 11. letos odprli novo zdravstveno ambulanto. V njej bodo našli zdravniško pomoč vsi tisti, ki so jo dosedaj iskali v osem kilometrov oddaljenem Majšperku in še to večkrat peš, ker so zelo slabe avtobusne zveze.

Do sedaj so imeli otroško posvetovalnico v osnovni šoli, kjer pa je bil neprimeren prostor. Prav zaradi tega problema se je porodila misel Stopercanov, da bi imeli tudi v svojem kraju ambulanto.

Pobuda je bila dana na občnem zboru krajevne organizacije RK

Stoperce in na zboru volivcev.

V juliju so sklicali posvet krajanov in se dogovorili za prostovoljne prispevke in prostovoljno delo. Približno 90 % krajanov je prispevalo denarno pomoč in nekaj delovnih ur. S pomočjo občine ter zdravstvenega doma Ptuj so v kratkem času adaptirali prostore, ki jim je odstopil kmetijski kombinat Ptuj.

Ambulanto so odprli, vendar še s tem niso odpravili vseh skrbi. To so le adaptirani stari prostori, ki imajo že skoraj povsem dotrajano streho in pročelje. Tega se bodo morali lotiti že v prihodnjem letu.

NP

Jugoslovanske pionirske igre v bistriški občini

Z namenom, da bi tudi v okviru letošnjih Jugoslovanskih pionirskih iger dosegli v občini Slov. Bistrica kar najboljše uspehe v številu vključenih pionirskih odredov kakor tudi v širini spoznavanja druž. slovenskega, naravoslovenskega, kulturno-umetniškega in tehničnega področja, so letošnji republiški program JPI še posebno skrbno prilagodili občinskim možnostim in specifičnostim. S tem so omogočili kar največje število sodelujočih pionirskih odredov, vključili pa so tudi pionirski odred Posebne osnovne šole v Slov. Bistrici.

Letošnji program JPI se odvija pod naslovom „Lepota v ustvarjanju – radost v odkrivanju“. Tudi letos bo v bistriški občini nosila osnovno breme organiziranosti tekmovanja občinska ZPM. Med prvimi ugotovitvami pa so prav gotovo razveseljive predvsem tiste, ki kažejo, da se letošnjega tekmovanja udeležuje vseh 16 pionirskih odredov, kolikor je osnovnih šol v občini. Da bi naloge v okviru JPI pionirski odredi kar najuspešneje reševali, so se razdelili v manjše skupine, ki so

odgovorne za določena področja, s tem pa omogočili tudi specifičnosti posameznih krajev.

V občini bodo tako uresničili obširno in predvsem zahtevno zastavljene programe in smoter JPI, ki usmerjajo pionirje v dejavnosti, ki jih narekuje čas in življenje. S svojim delom se bodo pionirji aktivneje vključevali v dogajanje v krajevni skupnosti ter v drugih organizacijah.

Delovanje pionirskih odredov v okviru JPI v občini Slov. Bistrica bo vodila in spremljala posebna komisija pri ZPM. Njen predsednik je Franjo Podkrižnik.

VH

DROBNI NASVETI

Dobro je čistiti okna tudi s kisom, nato jih speremo z vodo in zdrgnemo z jelenovo kožico.

Pekač, v katerem ste pekli kolač, umijte še preden se povsem ohladi. Najprej ga zdrgnite s kepo papirja, potem ga splaknite s toplo vodo in na tanko premažite z masčobo.

Nujno . . . pomagajte

NJIH DELO SPOŠTUJEMO LE, ČE GRE ZA NAS ALI NESREČO BLIŽNJEGA

Dobro leto je za nami od dogodka, ko eden pred zdravstvenim domom v Mariboru parkiranih rešilcev ni mogel na vožnjo, ker so mu neznanci kratko malo ukradli eno izmed koles. Neredki so tudi pojavi, med katerimi prednjačijo ženske-klateži, ko reševalcem iz njihovih odklenjenih vozil in garaž odnašajo koce, pregrinjala in druge vredne ter uporabne predmete.

Mnogo težav je imela reševalna služba pred leti, ko v vozilih še niso imeli montiranih radio oddajnih postaj, s katerimi so nenehno v zvezi s svojo centralo. Reševalna vozila so mnogokrat, predvsem pozimi, obtičala v oddaljenih in težko dostopnih krajih, kjer največkrat ni bilo nikogar, ki bi pomagal vozniku iz težave.

Zaradi takšne situacije je pred nekaj leti reševalec z bolnikom v Jarenini preživel celo noč in pol dneva v vozilu, kateremu se je v snežnem zometu zlomila kardanska os. Podobni pojavi niso redki, kajti v nočnih urah neredkoma (kjer še ni organizirana centralna dežurna služba) sprejemajo pozive vozniki osebno in njegovi sodelavci največkrat niti ne vedo, kam se je odpravil, zaradi česar ga je zelo težko najti, kadar ga prično pogrešati.

Nič manj nerodna zadeva za reševalca je porod v vozilu, predvsem takrat, kadar voznik nima spremstva in s porodnico ostane sam. Vožnje ne more nadaljevati, do bolnišnice ali babice pa tudi ne more priti. Zadeva se še bolj zakomplicira takrat, ko je hladno ali deževno, kajti v zaprtem vozilu je le malo prostora, da bi porodnici

lahko nudil pomoč, predvsem če gre za prvi porod in občutljivo porodnico. Večina voznikov ob tem največkrat pripomni: „Bog ne daj, da bi prišlo do komplikacij in da bi bilo potrebno po slabi in luknjičavi makadamski cesti hitro voziti, ker porodnica v vozečem vozilu nima nikakršne opore in lahko celo pade z nosil“.

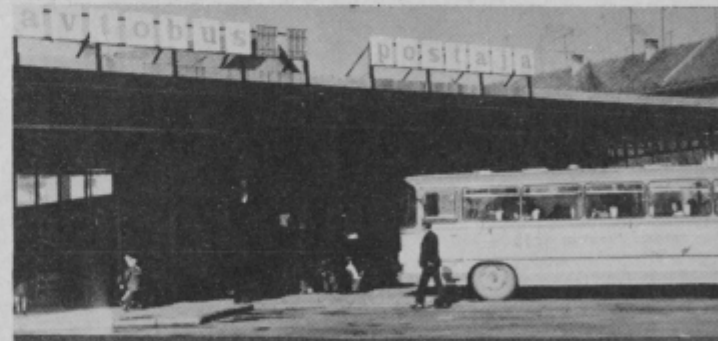
Mnogokrat so takšnim porodom v vozilu krive same porodnice, ki se v bolnišnico odpravijo neprozno in ki se ne zavedajo, da je zanj, kakor za otroka bolje, da pride dan ali dva poprej, kakor minuto neprozno.

Uslužbenci reševalne službe so neredko tudi žrtve fizičnih napadov in to ravno zaradi opravljanja svojega dela. Največkrat gre pri tem za prevoze poškodovanih v pretepu. Agresorji, ki so poškodovali osebo, največkrat grozijo tudi reševalcu. Najbolj pogosti so ti pojavi pri družinskih sporih, kjer je posredi alkohol.

Mnogokrat vinjen mož poškoduje ženo ali druge svojec in ko pride reševalec, mu brani prevoz v bolnišnico in doda še kakšno krepko, kot na primer: „Pustite jo tu, naj hudič crkne, saj si drugega ne zasluži“. V takšnih situacijah neredko skupi tudi reševalec.

Zapletena zadeva je tudi prevoz vinjenih oseb na odvzem krvi, takrat, ko prevoza iz kakršnihkoli vzrokov ne more opraviti milica. Mnogokrat vinjene osebe napadejo voznika, nato zbežijo in se skrivajo do iztreznitve – nakar se seveda „ničesar več ne spomnijo in niso nič kivi“.

Se nadaljuje:

Uganka na avtobusni postaji v Ptujju je dokaj zapletena, saj je še do sedaj ni nihče rešil. Kako dolgo torej še: AUTOBUS POSTAJA?

V GRAJSKI RESTAVRACIJI GLASBA TUDI POZIMI

Iz pogovora z mnogimi zabavo željnimi Ptujčani, ki so v sezoni obiskovali sobotne in nedeljske plesne v grajski restavraciji smo zvedeli, da so vsi več ali manj enotnega mnenja, da bi gostinsko podjetje Haloški biser iz Ptujja moralo v omenjeni restavraciji nadaljevati plesne tudi pozimi. Klet v

hotelu Poctovio za plesne prireditve zaradi utesnjene prostora in slabe ventilacije ni primerna.

Grajska restavracija razpolaga s štirimi več ali manj dobro uredjenimi in primerno velikimi prostori, ki bi bili tudi pozimi obiskani, če bi uprava zagotovila sobotno in nedeljsko glasbo. Grajska restavracija je bila navadno pozimi zaprta, kljub temu, da je to eden izmed največjih gostinskih prostorov v Ptujju.

Seminar knjižničarjev ljudskih in šolskih knjižnic

Foto: Kosi

V soboto, 10. novembra 1973, je bil v Ptuj v prostorih študijske knjižnice seminar za knjižničarje ljudskih in šolskih knjižnic. Omočili so ga Zveza kulturno prosvetnih organizacij Ptuj in Študijska knjižnica Ptuj. Vodila ga je ravnateljica študijske knjižnice Milojka Alič.

Uvodoma je poudarila, da je v sedanjem obdobju hitre modernizacije iz leta v leto knjižničarjevo delo pomembnejše. Živimo namreč v času, ki je knjigi sovražno nastrojen. V boju za materialne dobrine človek nima časa za branje. Obstajajo številni mediji, ki ga odvrta od knjige. Tu mislimo na televizijo, ki s svojim programom, četudi z dramatisacijo literarnih del, nikakor ni tako bogata kot dobra, lepa knjiga. Prav zvečer so ljudje najbolj brali, zdaj pa se takrat vrtilo filmi različne, večših dvomljive vrednosti. Pa ne samo televizija, tudi razni stripi nas prevzemajo. S svojim minimalnim besedilom pod slikami nas pasivirajo, a prav malo bogatijo.

V tem obdobju je torej knjižničarjevo delo zelo težko. Prav boriti se mora za bralca. Ne sme biti samo posojevalec knjig, temveč tudi vzgojitelj, še posebej mladega rodu.

Kakšen mora biti knjižničar do bralca, kakšen odnos ima bralec do knjige, oziroma knjižničar do nje, o tem je predaval prof. Emeršič. Naslov njegovega predavanja je bil: Odnos bralec - knjižničar. Na programu so bila še druga predavanja: matična služba, oprema knjig in inventarizacija, univerzalna decimalna klasifikacija, delo z mladim bralecem in delo z bralci v ljudski knjižnici.

Zadnji dve predavanji sta bili podkrepljeni s praktičnim obiskom

NOVA AVIZA JRT

Uprava jugoslovanske radiotelevizije (JRT) s sedežem v Beogradu je pred nedavnim razpisala javni natečaj za izbor nove avize (špice) jugoslovanskega radia in televizije v skupnem domačem ali mednarodnem programu, v katerega se naša tv omrežje mnogokrat vključuje.

Nova aviza naj ne bi bila daljša od 30 sekund. Notni material naj avtorji pod šifro pošljejo na upravo JRT, Kidričeva ul. - Beograd, najkasneje do 30. novembra tega leta. Avtorke pravice izbrane melodije bodo dobro honorirane, (100.000 din).

udeležencev seminarja v ljudski in mladinski knjižnici. Program je bil torej bogat. Udeleženci so bili z izvedbo seminarja izredno zadovoljni, bili so mnenja, da so takšna predavanja in seminarji koristni, prepotrebni. Dogovorili so se tudi, da bodo prihodnje leto poglavje univerzalna decimalna klasifikacija še podrobneje predelali.

Seminar knjižničarjev je več kot uspel.

SB

SREČANJE PROSVETNIH DELAVCEV

Drvar - Podlehnik - Vinica

V Podlehniku so se v soboto, 10. novembra 1973, srečali prosvetni delavci - člani osnovnih organizacij sindikata osnovnih šol „Slavko Rodič“ iz Drvara v SR Bosni in Hercegovini, „Ivan Murković“ iz Vinice pri Varaždinu ter „Martin Kores“ iz Podlehnika.

Gostje so najprej obiskali Ptuj in si z velikim zanimanjem ogledali pokrajinski muzej ter druge kulturne in zgodovinske znamenitosti našega mesta.

V Podlehniku so se podrobneje seznanili z bogatimi izkušnjami v pedagoškem delu podlehniških prosvetnih delavcev. Gostje so bili nad vse prijetno presenečeni nad sodobno novo šolsko zgradbo in nad organizacijo šolskega pouka na osnovni šoli „Martin Kores“ v Podlehniku. V razgovorih so večkrat poudarili, da bi v vseh krajih Jugoslavije morali imeti take šole kot je podlehniška, ki v polni meri zasluži ime socialistične šole glede na pogoje dela in sodoben pouk.

Ob srečanju v Podlehniku so prosvetni delavci iz treh bratskih republik izvedli tudi športna tekmovanja v odbojki, malem nogometu in v šahu.

Osnovna šola „Martin Kores“ v Podlehniku zasluži priznanje za odlično organizacijo srečanja, še posebej pa za njena plemenita prizadevanja v razvijanju prijateljskih stikov med prosvetnimi delavci in pionirji vseh republik.

F. B.

Iz spisov dr. Jožeta Potrča

26
„ENGELS PRAVI, DA SO BILE ŽENSKÉ V ZGODOVINI TISTE, KI SO IZVEDLE PREHOD V POSAMICNI ZAKON, ZELEC SI PRAVICO DO ČISTOSTI IN DO ZACASNEGA ALI TRAJNEGA ZAKONA Z ENIM SAMIM MOŽEM.“

(ŽENSKA IN SOCIALIZEM)

„KAKO BO Z ZAKONOM V KOMUNIZMU, GOVORI ENGELS Z VSO RESNOSTJO ZNANSTVENIKA, NAMREČ PREDVIDNO. PREDVIDEVA POKOLENJE MOŠKIH, KI SE JIM V ŽIVLJENJU NIKDAR NE BO PRIPETILO, DA BI SI KUPOVALI PROSTITUTKE IN POKOLENJE ŽENSK, KI NE BODO POZNALE DRUGIH NAGIBOV ZA SPOLNE VEZI KOT LJUBEZEN... SE BÓ RAZVIJALA NAPREJ, DA BO ČLOVEK NOTRANJE VSE BOGATEJŠI, SOCIALNEJŠI, ZMOŽEN VSE BOLJ ČUTITI S SOČLOVEKOM. NE BO IZKORIŠČANJA. MNOGO LEPŠA BO ZVESTOBA IN MEDESEBOJNA HARMONIJA. NE GRE TOREJ ZA SHEME, GRE ZA NADALJNI RAZVOJ ČLOVEŠKE DUŠEVNOSTI, ZA VSESTRANSKI RAZVOJ INDIVIDUA KOT SOCIALNEGA BITJA IN RESNIČNO ENAKOPRAVNOST.“

(ŽENSKA IN SOCIALIZEM)

Renesansa središke godbe

Središka godba na pihala, ki je bila pred II. vojno na višku svoje ustvarjalnosti je nekaj let po osvoboditvi še delala, s smrtjo dolgoletnega kapelnika Martina Kocjana pa skoraj povsem zamrla. Stari muzikanti so počasi umirali, mladih pa ni bilo. Dolgoletna želja Središčanov, da bi ponovno poživel delo godbe, se je končno uresničila. Po trinajstih letih so ponovno formirani in pomlajeni godbeniki pripravili na Martinovo soboto zvečer, tako kot je bila že nekoč tradicija, lepo uspel koncert pri pogrnenih mizah. Prireditelj je bila v domu Partizana v Središču. Središčani in okoličani so ponovno dokazali solidarnost do godbenikov in se koncerta udeležili v velikem številu, tako da je bila dvorana daleč premajhna.

Pred pričetkom koncerta je goste pozdravil predsednik krajevné skupnosti Središče ob Dravi Franc Forstnerič. Sedanjemu dirigentu,

Alojuz Krajncanu, ravnatelju glasbene šole Ormož, je izročil manjšo darilo v znak priznanja za njegov trud. Pozneje pa so dekleta vsem godbenikom pripela rdeče nageljčke.

Koncert je uspel v zadovoljstvo vseh. Čisti dohodek prireditelj je namenjen skladu godbe, ki je letos že dobila nove instrumente.

Poskus oživljanja tradicij Martinove sobote so imeli tudi v ormoškem hotelu. Tu so pripravili lep Martinov program s prikazom starega običaja, kako iz moštva nastane vino. Hotel je bil poln gostov, ki so z zadovoljstvom poskušali novo in staro vino.

Obe prireditvi sta prinesle gostom nekaj sprostitve in razvedrila; središka pa tudi kulturni užitek.

jr

kino

Lirika v tovarni

Teško diham, v zraku je strup. Ni to življenje prekleto?

Ne, to ni obup, za svoje otroke živim in domovino.

Za koga pa ti živiš, ko ječiš v tej zadušljivosti? Ali za srečo svojjo, za mater, očeta, da skupnost za vse zgradimo?

Ne vem, za koga živim, ne vem, če sploh živim, ali samo umiram, svoje upe podiram, svoje oči v žareče pečji upiram.

Če me občutek ne vara, še stojim, govorim, izgovoram, sam.

Elektroliza, moja mrtvaška miza.

V. K.

SLOV. BISTRICA

15. novembra: it. bar. komedija SIGURNO - NAJSIGURNEJE; 17. in 18. novembra: it. bar. seks-komedija KO SO ŽENE IMELE REPE; 21. novembra: fran. barv. kriminalka PODLEŽ.

LJUTOMER

17. in 18. novembra: madž. it. glas. bar. film KNEGINJA CARDAŠA; 21. novembra: it. barv. film POTNI LIST ZA PEKEL.

PTUJ

15. novembra: am. bar. film SRČE JE OSAMLJENI LOVEC ob 18. uri; 15. in 16. novembra: ang. bar. glasb. komedija ZBOGOM GOSPOD CHIPS; 17. in 18. novembra: am. bar. film SLEPI REVOLVERAŠ; 18. novembra: ob 10. in ob 16. uri sovjet. barv. risanka MACKE IN MIŠKE; 20. in 21. novembra: it. bar. kriminalka ZLOČINSKE SANJE; 21. novembra: ob 20. uri danski bar. film JAZ, ŽENSKA III. del.

Tronogi Ciril na obisku v Ormožu, Ptuj in Bistrici

... dnevi je na našo željo obiskal Ptuj in Bistrico, Tomaž, ki je igral glavno vlogo v končani televizijski nadaljevalni Mladost na stopnišču.

...Tomaž Jazbec odslej vojak.

...ravno z območij vzhodne Slovenije je na ljubljansko radio-televizijo bilo odposlanih največ in želja o ponovitvi omenjene. Od programske službe RTV ljubljana smo zvedeli, da bo oddaja v kratkem ponovljena, vendar v soldanskih urah, tako, da ji bodo sledili tudi mlajši gledalci.

...prva najdaljša slovenska televizijska nadaljevanka je požela veliko znanje ravno med slovenskimi gledalci, ker ti v tujih serijah ne morejo slediti akciji in še hkrati razumeti podnaslove. Slovenska oddaja je le slovenska beseda, je pomnilna priletna ženička v programu, ko je na lastne oči gledala „Cirila“. „To je vendar tisti serijevizije, ki hitro teče.“

...ki bilo kraja med Ormožem in Bistrico, kjer Tomaža ne bi takoj poznali in ga vprašali: „... in kaj v naslednji nadaljevanki.“ Neke priletna Ptujčanka je pripomnila: „Ingoličevega romana ne bom gledala dokler nadaljevanka ne bo

končana, sicer ni zanimivo.“

Vzporedno z oddajo na televiziji je naraslo tudi zanimanje za istoimeni Ingoličev roman, ki ga je v marsikateri knjigarni z manjkalo.

Tomaž nam je ob svoji igri povedal naslednje: „Nisem igral najbolje, ker temu niso posvečali mnogo pozornosti, vendar, če bi ponovno snemali, bi odigral vso zadevo čisto drugače. Pred tem na odru ali pred kamerami še nisem nastopal, pravtako sem svoj prvi nastop videl komaj pri sinhronizaciji tona in slike. Režiser mi prej ni dovolil, ker se je bal, da bom spremenil igro, ko bom videl sam sebe.“

Tomaž je rojen kot predzadnji fant v trinajstčlanski družini Jazbecovih iz Krži pri Trziču. V družini je šest sinov in pet hčera. V torek je Tomaž odpravil na službeno vojaškega roka v Sarajevo. Rodil se je 7. decembra 1953 v

Tomaž ob svojih televizijskih prijateljih v Ormožu

Ljubljani in je pol leta pred odhodom v vojsko delal kot pripravnik v tržiški tovarni obutve Peško, kjer namerava delati tudi po vrnitvi iz vojske.

Torej, v naslednjih mesecih bo „Ciril“ zraven teka, ki ga je treniral na televiziji, treniral tudi korakanje, kaj bo težje, pa bo sporočil ob vrnitvi.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

bil vsak dan pijan. Ze takrat, ko sem hodil v osnovno šolo, je pričel piti in vsak dan je bil hujši. Pogosti prepiri med očetom in materjo so me popolnoma odvrnili od učenja. Pričel sem to izkoriščati. Pogosto sem zamujal pouk, včasih pa sem celo izostal. Učni uspeh se je v trenutku poslabšal; tako da sem postal eden izmed najslabših učencev v šoli. Starši se niso zanimali za to, kako se učim. Ze naslednje leto, ko sem zaostal v tretjem razredu, sem začel zahajati v gostinske lokale. Prijatelji so me večkrat pripravili k temu, da sem popil alkoholno pijačo, ki je prej sploh nisem maral. Začeli so se dnevi popivanja in pohajkovanja po mestnih ulicah in kavarnah. Od dolgega časa nismo vedeli, kaj naj počnemo. Kmalu smo si domislili igre, ki pa niso bile nedolžne. Pričeli smo z drobnimi kraji. Domov nisem hodil drugače kot spat, pa še takrat, ko sem prišel, sem videl doma objokano mater in pijanega očeta. Včasih sem kaj pojedel, nato pa se hitro odpravil spat. Šolo sem popolnoma zanemaril. Iz dneva v dan so se stopnjevala prestopna dejanja, vendar nas nihče ni prijavil. S prijatelji smo mislili, da smo pravi strokovnjaki, če smo ukradli kaj večjega. Plen smo si pravično razdelili in hkrati venomer zatrjevali, da smo mi tisti, ki bomo naučili

Kadar nimaš nikogar, ki bi bil s teboj, kadar zaslučiš, da si sam, da si odveč in v napoto, ti je hudo.

Mladim je še huje. Mladi so še in ne vedo, kako je treba premagati vse to. Posebno tistim je hudo, ki ne najdejo prijateljev, ali pa so jih ti zapustili, tistim, ki imajo starše pa

NI NIKOGAR, KI BI MU ZAUPAL?

se le-ti ne zmenijo zanje in tistim, ki se nenadoma znajdejo zaradi prekrška pred sodnikom za mladoletnike ali pa v centru za socialno delo.

Solze takrat prav nič ne pomagajo. Govoriti je treba, povedati vse, zaradi česar je prišlo do dejanja, ki je privedlo fanta ali dekle—mladoletnika na klop, kjer se začne zasliševanje, spraševanje, kjer se šele povsem (ali pa tudi ne) razgrne slika mladega življenja in neštete težave, skozi katere je šel.

Morda ne bi smeli reči to, za vse mlade, nekateri so taki in nič drugačni, mnogi pa bi bili drugačni, če jih ne bi to ali ono zapeljalo, porinilo v situacijo, v kakršni so jih zalotili.

Nekatere izpovedi mladih prestopnikov bomo zapisali v nadaljevanjih in prikazali, s kakšnimi težavami se srečuje mlad človek:

ZDENKO K. 16 let: „V šolo bi rad hodil, pa tega nisem mogel. Veliko je bilo ovir, ki jih nisem mogel premagati, še več pa je bilo takih, ki so jih zakrjvili starši. Oče je

druge pravičnosti. Tako so imenavli meseci in leta. Počasi sem odrščal, moja prestopna dejanja pa so se večala. Prijatelji so bili navdušeni nad mojim domiselnostmi. Postal sem vodja „klape“. Nekega dne smo se odločili, da bomo naredili donosno akcijo, s katero si bomo pridobili nekaj denarja, da bomo lahko imeli za cigarete in obiske v lokalih. Tako smo oropali trgovino in izmaknili več vrednostnih artiklov. Niso nas takoj dobili, zato sem bil še posebej ponosen. Čez nekaj dni pa so nas že izsledili. Ukradene predmete smo prodajali in tako so nam prišli na sled.

Vse to me je privedlo do tega, da sem danes v zavodu. Šele sedaj vidim, kako je to vse bilo narobe, da je bilo vse to podlo. Tukaj se bom nekaj izučil in se bom potrudil postati človek in koristen član družbe.

Nadaljevanje prihodnjih

DRAGA BESEDA "MODA"

Danes se je skoraj nemogoče ugotoviti, kaj je moderno in kaj ni. Večkrat modo narekujejo visoke posameznih artiklov, kajti mnogi potrošniki imajo za moderno to blago, ki je drago. Včasih je to znanih nekaj modnih centrov, katerimi je prevladoval Paris, London in Rim, danes pa specifične samo svoje modele lansirajo kar imenovani proizvajalci, kajti če je izdelan „modern“ zagotavlja proizvajalec večji dohodek. Največkrat so „moderne“ artikle že po nekaj mesecih prodajajo po ceni, ki je nižji ceni v prodajalnih, pri katerih proizvajalci kakor proizvajalci še vedno pridobijo dohodek.

Ze vsa leta po vojni je skoraj vsa moda po svetu prevladalo mnenje, da so enotnih modnih stilov v današnji doba ni moč doseči, zato se v različnih krajih ljudje različno oblačijo; zaradi česar

menijo modni strokovnjaki, da je človek moderen vedno, kadar je pristojno in elegantno oblečen.

Pretekli teden je direktor Be-Ko konfekcije v izjavi za radio rekel: „Visoke mode več ni, niti na modnih prireditvah. Visoka moda pomeni kroje, ki se nosijo le enkrat niso narejeni le v unikat, česar pa si danes ne more privoščiti niti buržoazna gospoda na zapadu. Privatno krojaštvo, ki je osnova „visoke moke“, propada, ker ne more konkurirati serijski proizvodnji. Privatno krojaštvo tudi nima računa. Prvič je kupcu lažje kupiti že narejeno konfekcijo, za katero lahko na licu mesta ve kako mu bo pristajala, koliko stane in kakšne kvalitete je. Pri krojačih se čaka, se do konca ne ve, kako se bo izdelek podal telesu in ali denar ni bil zaman vložten, kajti največji razočaranj je ravno pri neserijski—zasebno izdelani konfekciji.“

PROF. ANTON KLASINC:

ORMOŽ SKOZI STOLETJA

(3. nadaljevanje)

V političnem življenju si meščanstvo v borbi za svojo neodvisnost od mestnih gospodov ustvari mestno avtonomijo ali samoupravo. Ta se zlasti izraža v samostojni upravi in sodstvu.

Pravni položaj mesta določa mestno pravo ali statut (mestne pravice, svoboščine ali privilegiji).

Mestu Ormožu so podelili mestni statut ptujski gospodje kot gospodarji ormoškega gradu in zemljiškega gospodarstva že leta 1331.

Po statutu so meščani svobodni. Zato jim sodijo po posebnem pravu. Vsako mesto ima lastno sodišče, ki sodi vsem meščanom in onim, ki bivajo na območju mesta. To mestno območje, teritorij, imenovano tudi „Obmirje“ (Burgfrid) sega navadno izven mestnega obzidja in je točno določeno z mejniki.

Samo pravi meščani imajo pravico baviti se z obrtjo in trgovino. V meščansko zvezo pa je sprejet neoporočen obrtnik ali trgovec, ki živi in dela v mestu, če ima tam lastno hišo.

Ob sprejemu mora meščan položiti posebno meščansko prisego in plačati določen denarni prispevek v mestno blagajno.

ZEMLJIŠKO GOSPODSTVO ORMOŽ

V drugi polovici 15. stoletja je slovensko Podravje doživljalo težke čase.

Dolgotrajnim vojnim razprtijam, bojem in pustošenjem vojnih čet cesarja Friderika in ogrskega kralja Matije Korvina so se pridružili še vpadi Turkov.

Salzburška posest na Štajerskem s središčem v Ptujju je bila v teh vojnah hudo prizadeta.

V tem času je bil Ormož z obširno zemljiško posestjo v Slovenskih goricah v fevdni lasti plemiške rodbine Schaumberg, Ana, sestra Friderika, poslednjega ptujskega gospoda, je bila poročena z grofom Schaumbergom. Po letu 1438 je podedovala grad in mesto Ormož in veliko zemljiško gospodarstvo.

Leta 1486 je prevzela gosposčino Barbara, hči Ane ptujske, poročena z Dujmom Frankopanom.

Ormož je leta 1487 postal žrtev cesarskih najemniških čet, ki so mesto oplenile in grad požgale. Ana Frankopanska je tedaj izročila grad in mesto Ormož kralju Matiji za rešitev in odkup svojega sina iz rok cesarskih čet.

Ze leta 1489 pride Ormož v last ogrskega stotnika Jakoba Szekelyja, ki je bil v službi ogrskega kralja. Ko je ta nenadoma umrl, se je Szekely že naslednjega leta pridružil cesarju Frideriku, prejel od njega v fevd Ormož in ponemčil svoje ime v Zekel.

Urban iz leta 1486 ima v gornjem (zahodnem) uradu popisanih 22 vasi in v njih 127 naseljenih ter 64 pustih (nenaseljenih) kmetij. V spodnjem uradu je bilo samo 16 vasi z 99 naseljenimi in s 111 pustimi kmetijami.

Popis vinske desetine iz leta 1482 je v gornjem uradu zajel 42 vasi ali naselij z 256 sogorniki (vinogradniki). V spodnjem uradu je bilo trideset vasi z 229 sogorniki.

KOMENDA VELIKA NEDELJA

Okrog leta 1200 so ptujski gospodje podelili novo osvojenno ozemlje okrog sedanje Velike Nedelje bratom nemškega križarskega reda v Jeruzalemu, kakor se je tedaj križniški red uradno imenoval.

Z listino iz leta 1222 je Friderik Ptujski potrdil nemškemu redu gornjo posest pri Nedelji (in Dominico) in mu podelil tudi polovico dohodkov od desetine v celotnem okraju.

Nekaj let pozneje so Križniki dobili v posest tudi cerkev pri Veliki Nedelji. Ta je postala središče obsežne praznične nemškega reda za celotni ormoški okraj s podružnicami v Ormožu, Sredjšču in pri Miklavžu.

Zemljiška posest nemškega reda je bila sprva skromna. Do 15. stoletja se je povečala z različnimi darovi in volili ptujskih gospodov in njihovih sorodnikov gospodov iz Kunšperka in iz Podrede.

Komenda (redovna fevdalna posest) Velika Nedelja je imela največ dohodkov iz žitne, zlasti pa iz vinske desetine in gornine, torej iz vinogradništva. To se je ob načrtni kolonizaciji vzhodnih Slovenskih goric s Slovenci že v 13. stoletju močno razvilo.

Podroben vpogled v razvoj in stanje posestnih razmer ter dohodkov in podložnikov nudijo številni ohranjeni urbarji.

Zemljiška posest komende Velika Nedelja ob koncu srednjega veka je popisana v dveh urbarjih iz leta 1486 in 1496. Poslednji je obširnejši in nudi podrobne podatke o številu podložniških vasi in kmetij ter njihovih dajatev v žitni desetini in vinskem pridelku.

NEMIRNO ŠESTNAJSTO STOLETJE

Za prvo polovico tega stoletja je usoden prodor Turkov proti srednji Evropi.

Leta 1521 je sultan Sulejman osvojil Beograd; poleti 1526 je premagal kralja Ludvika pri Mohaču in nato zasedel Budimpešto. Tako so jeseni 1526 Turki stali neposredno na meji rimskoneemškega cesarstva, na vratih srednje Evrope.

Spomladi 1529 je sultan brez uspeha oblegal Dunaj, leta 1532 se prek srednje Ogrske zopet usmeri proti Dunaju, ki pa ga ne doseže.

Na pohodu nazaj na Ogrsko skozi Maribor in Celje Turki morijo, ropajo in požigajo po Ptujskem polju in se mimo Ptujja skozi Haloze in ob Dravi umikajo na Hrvaško.

V tem času so se začeli na Štajerskem mrzlično pripravljati na obrambo proti Turkom. Mesto Ptuj so izdatno utrdili in tudi Ormož je moral obnoviti svoje mestno obzidje.

Za učinkovito in trajno obrambo je primanjkovalo denarja.

Potrebna sredstva so zbrali s posebnim izrednim davkom za vojno proti Turkom „dednim sovražnikom krščanskega sveta“. Nov vojni davek za vse kraljeve dežele je bil razpisan leta 1542.

Za pravično obdavčitev so opravili tudi popis vse kmečke podložniške posesti: premočnin in nepremočnin in vse podrobno ocenili. Ti podrobni popisi so za ormoški okraj še do danes ohranjeni ter nudijo svojevrstne podatke o stanju kmetijstva v okraju sredi 16. stoletja.

Nadaljevanje prihodnjije

PRIZNANJE MLADINI V ŽETALAH

V soboto, 10. nov. 1978 popoldne je bil v Žetalah zbor mladine, na katerem so ocenili svoje dosedanje delo in si postavili nove naloge. Na zboru je predsednik občinske konference ZMS Ptuj Zvone MASTEN izročil mladini novo aktivno na osnovni šoli v Žetalah posebno pismeno priznanje za uspešno delo.

Na zboru so tudi svečano sprejeli v Zvezo komunistov 6 najaktivnejših mladincev, ki jim je spregovoril izročil članske knjižice Jani BEZJAK, član komiteja Obk Žetali Ptuj.

Prav primer v Žetalah kaže, da lahko mladina tudi v odročnem in pasivnem kraju uspešno deluje, če je pripravljena za delo. Največ za politično delo v Žetalah je nedvomno učitelj Valter PLIBIŠEK, ki je mentor mladinski organizacije in dejaven tudi v drugih družbenih organizacijah.

KDAJ PRI NAS SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV?

1. novembra letos smo v Tedniku čitali članek: Srečanje starih občanov, ker je krajevna skupnost Ptuj pogostila 450 občanov, starih nad 75 let. Priznati moramo, da je to zelo lepo priznanje krajevne skupnosti. — Vprašamo pa tudi mlade Haložane, ki nas je tudi precejno število v teh letih, kdaj bomo imeli deležni česa podobnega? Mislimo da so naše želje glas vpijočega puščavi.

Franjo Brezinec, Podlehnik

PREHODNI POKAL ZA NAJBOLJŠEGA

V krajevnih skupnostih občine Lenart se je začelo tekmovalno terenskih vaških mladinskih aktiv. Tekmovanje je razpisala občinska konferenca zveze mladine Lenart. Začelo se je 1. septembra, trajalo pa bo leto dni.

Tekmovanje obsega celotno dejavnost posameznega aktiv. Aktiv, ki bo osvojil največ točk, bo dobil prehodni pokal in nagrado v vrednosti 400 dinarjev.

Za gradnjo bolnišnice Ptuj

so darovali na žiro račun številka 52400-7651-46283 naslednji darovalci:

1. Anton in Iva Brenčič s Ptujja 200,00; 2. Valentin Turnšek, Spuhlja 68 500,00; 3. Janko Vogrinec, Ptuj, Vodova 9 — namesto venca na grob Draga Mara 200,00; 4. Mara Mar — v počastitev spomina umrlega moža Draga Mara 1.000,00.

Vsem darovalcem iskrena hvala! 6. Splošna bolnišnica Ptuj — namesto vencev na grob pokojne Andreja Šmigoca 500,00.

DIREKTOR prim. dr. Mitja Mrgolec

BLAGOVNA HIŠA PANONIJA VAS PRIČAKUJE

VELIK IZBOR ZLATNINE IN NAKITA

RAZNOVRSTNE URE

DARILA NAJLAŽE IZBIRATE PRI NAS

Dr. Fran Brumen:

Diabetes, njegove komplikacije

(6. nadaljevanje)

Tudi diabetično obolenje ledvic je vezano bolj na dolgotrajna sladkorna bolezen, kot pa na njeno jakost. Tako ledvično obolenje je za mladostni diabetes toliko pomembno in obremenilno, da je NJEGOVA PROGNOZA DIREKTNO ODVISNA OD TE KOMPLIKACIJE.

NEUROPATHIA je tretja posledica sladkorne bolezni, ki jih prištevamo med takoimenovane pozne sindrome. Ni še z gotovostjo ugotovljeno, ali je taka klasifikacija opravičena ali ne. Imamo namreč diabetike, ki kažejo ustrezne znake že preden postanejo simptomi sladkorne bolezni opazni; pa tudi take, ki že globoko v poznem stadiju še nimajo znakov, ki bi pomenili to komplikacijo obolenja živčnega sestava.

Ta posledica prizadeva celotni živčni sistem, površinski, centralni in tudi avtonomni — samohotni, to je tisti, ki dirigira vse organe in funkcije, ki niso pod vplivom človekove volje. Ta komplikacija je v začetkih svojega nastajanja bolj dostopna zdravljenju, kot pa njene zastarele kronične oblike. Značilni znaki se izražajo v obliki različnih neuralgij in vnetij živcev; predvsem na nogah: motena občutljivost v mravljinici, krčevite bolečine v litkah. Včasih so posledične bolečine toliko močne, da so podobne sunkom, električnega toka. IN VSE TO PRI NOČNEM POČITKU.

Motnje samohotnega živčevja se kažejo v neurejenosti prebavnih funkcij, pojavijo se nepričakovane nočne driske, ki jih ni mogoče prav spraviti v zvezo z hrano in ki jih rade zamenjujejo sledeče zapeke. Dalje omotice ob vstajanju, vidno popuščanje spolne potence in nagnenje k pojačanemu znojenju. OKROG 50 % VSEH DIABETIKOV ZAPADE PREJ ALI SLEJ OPISANIM TEZAVAM.

Med prave komplikacije prištevamo nekatera obolenja, ki so

obdelana kot posebne zaključne celote. Tako ATHEROSCLEROSIS — poapnenje žil odvodnic, ki je najpogostejša komplikacija pri sladkorni bolezni. Ker pa to obolenje ni v premem sorazmerju s časom trajanja diabetesa, ga ne označujemo kot njegov pristen pozni sindrom. Na vsak način pa SE ARTERIOSKLEROZA RAZVIJE PRI DIABETIKU V TEŽJI OBLIKI IN ZACENJA BOLJ ZGODAJ, kot pri ljudeh, ki niso obremenjeni NE BO IZKORIŠČANJA. MNOGO LEPŠA BO ZVESTOBA IN MEDSEBOJNA HARMONIJA. NE GRE TOREJ ZA SHEME, ožije, VENČNE ARTERIJE NA SRCU in one medeničnega spleta.

SRČNI INFARKT JE PRI DIABETIKIH POGOSTEJŠI, ni pa bistveno drugačen, kot pri ostalih ljudeh. Eno pa je očitno: DIABETIKI HITREJE PODLEGAJO INFARKTU! Posebnih razlik pri spolu ni opaziti, ženske obolevajo celo pred meno. Ev. prebolel infarkt vselej znatno poslabša sladkorno bolezen.

DIABETIČNA GANGRENA je še vedno velik strah in nadlega. Pri živem telesu začnejo nekateri deli odmirati in gniti. Ta komplikacija nastaja najraje na palcu noge, ali pa na peti, odkoder se čisto širi tudi navzgor.

Tudi KOŽA SLADKORNEGA BOLNIKA JE MANJ ODPORNA: rade se prisadijo različne plesni, pojavljajo se ekcemi, mozoljavnost, vnetja sluznic na spolovilih in rane slabo celijo.

Pri diabetiku so POSEBNO PRIZADETI PREBAVNI ORGANI. Pomanjkljivo izločanje želodčne kisline je znana težava teh bolnikov. Cela tretjina sladkornežev oboleva prej ali slej na žolčnih organih. Pogosti so tudi žolčni kamni. Posebno ogrožene pa so ledvice in jetra. Zamaščenost jeter je pogosta komplikacija, ki se pojavlja že zgodaj. Sledi 7. nadaljevanje

STAROST JE LAHKO TUDI LEPA

Le iz mitologije poznamo ljudi, ki se niso nikoli starali. Vsak zemljan pa mora od rojstva dalje preživeti vse faze življenja: od otroštva, mladosti in zrelosti do svoje življenjske jeseni. Danes ljudje hitreje dozorevajo, njihova življenjska jesen pa je bolj bogata, ker se bolj počasi starajo. Svoje duševne in telesne sposobnosti izgubljajo le počasi. Vendar je pogoj za lepo in bogato jesen urejeno življenje. Le kdor živi v urejenem domu in čuti okrog sebe ljubezen svojcev in soljudi, lahko živi mirno in zadovoljno.

Človek niti ne ve, kdaj se postara, če živi s svojo družino, ki venomer zanjo skrbi. Komaj da dobro vzgoji in spravi do kruha sina in hčer, že se pojavi ob njem vnuček. In kaj je bolj prijetno za babico in dedka kot skrb za otroka, ki ponovno raste in se razvija pred njegovimi očmi? Ob zaposleni mami in očetu onadva prevzame skrb nad tem najmlajšim in se še sama ob njem pomladita. Njuno življenje se začne znova. Babica pleče in kuha, dedek hodi z otrokom na sprehod. Razvija se brezmejno prijateljstvo in navezanost, ki temelji pri otroku v občutku varnosti, pri dedku in babici pa v spoznanju, da sta svoji družini še vedno potrebna in da se njuno delo ceni.

Ravno takšno povezanost dveh generacij pa bi morali čutiti tudi tisti, ki nimajo vnukov. Te bi jim morala nadomestiti vsa mladina. Že predšolske otroke, še bolj pa solarje moramo vzgojiti, da bodo spoštovali starejše ljudi in da jim bodo tudi pripravljeni pomagati na vsakem koraku.

Starejši ljudje so navadno duševno še prav živahni in polni moči. Njihove bogate izkušnje so vir za

zanimiva pripovedovanja, ki jih mlajši vedno radi in z odprtimi usti poslušajo. So tudi avtoritativni in o njihovih besedah nihče ne podvomi. Polni so toplote in razumevanja za svojo okolico, a pričakujejo tudi, da jim toplino vračamo. Poleg te pa jim moramo dati tudi vso pomoč, ki jo potrebujejo. Včasih že malenkostne in drobne usluge dvigajo življenjsko voljo in bogatijo naš vsakdanji dan.

Starejšim občanov moramo izražati vse naše spoštovanje in ljubezen. Oni so bili tisti, ob katerih smo rastle, ki so nas vzgajali in nas končno sprejeli medse kot zrele ljudi. Pri svojem delu se niso nikoli utrudili. Njihovo življenje ni bilo lahko. Dve vojni sta šli z vso svojo strahoto mimo njih. Življenje je bilo včasih težje kot je danes, boj za vsakdanji kruh pa neizprosno. Vendar sta jih volja in pogum gnala, da so premagovali marsikdaj težke ovire na svoji poti.

Ko se je sedaj njihovo življenje umirilo in ko so odstopili svoja delovna mesta drugim, sami pa nastopili zasluženi počitek, jim želimo, da bi bila jesen njihovnega življenja čim bolj radostna. Ustvarjati jim moramo razmere, ki jim bodo omogočile, da bo njihovo življenje lahko še vedno vsebinsko bogato. Tudi v današnji naglici lahko malo ustavimo korak in pogledamo, kako živijo tisti, ki jim veliko dolgujemo, ker so nam ustvarili današnje življenjske možnosti. Imejno prijazno besedo zanje. Pomagajmo jim, če so v težavah. Ustvarimo jim topel dom, kjer ne bodo ničesar pogrešali. Vsi moramo biti velika družina, kajti čas beži. Razmere, ki jih danes ustvarjamo za druge, bodo že jutri sprejele nas.

Drobiž o mineralih

KALCIJ: daje trdnost skeletu in zobovju. Je pomemben pri strjevanju krvi ter vpliva na dražljivost živčevja in mišic. Zelo veliko kalcija je v mleku in v mlečnih proizvodih, tudi jajca in zelenjava spadajo med dobre vire kalcija. Resorbcija kalcija v črevesju pospešuje vitamin D, ovira pa so ji maščobe. Prav tako zavira resorbpcijo kalcija prevelika količina fosforja v hrani.

MAGNEZIJ: ima podobne funkcije kot kalcij. Največ ga je v skeletu in v krvi. V hrani ga je največ v zelenjavi, mleku in v mesu.

KALIJ: v normalni prehrani ga je vedno dovolj. Najbolj je potreben v času rasti. Kalij se izgublja pri hudih

driskah, zato ga moramo tedaj umetno dodajati.

FOSFOR: največ fosforja je v skeletu skupaj s kalcijem. V hrani ga je veliko v mleku in mlečnih izdelkih. Tudi na resorbpcijo fosforja vpliva vitamin D.

ŽELEZO: največ železa v telesu vsebuje krvni pigment hemoglobin. Veliko ga je tudi v mišičnih celicah in v plazmi. Rezerve se kopičijo v jetrih, v vranici in kostnem mozgu. V hrani je železa največ v mesu, jajcih, jetrih in zelenjavi. V mleku ga je zelo malo. Od matere dobljene rezerve železa zadostujejo dojenčku le prve mesece, zato mora otrok poleg mleka že zgodaj dobivati mešano hrano.

JOD: največ joda je v ščitni žlezi. Človek potrebuje pravzaprav majhne količine tega minerala. Jod se nahaja v vodi in v zemlji. Jod je v svetu zelo neenakomerno razširjen. V nekaterih predelih, zlasti v hribovitih področjih, ga je zelo malo, zato se v teh krajih rada pojavlja gošavost. V takih krajih je zato treba jod dodajati pitni vodi in kuhinjski soli.

ŽVEPLO: v hrani, v kateri primanjkuje beljakovin, primanjkuje tudi žvepla. Posledica je zastoj v rasti.

Zdravje v kislem zelju

Preden je človek izumil parni stroj, so jadrnice dolge mesece plule po svetovnih morjih. Posadke so množično obolevale za skorbutom: mornarjem so se v ustih odpirale rane, izpadali so jim zobje, bili so malokrvni, precej jih je umrlo od oslabelosti. Na dolgih plovbah je bila na ladjah huda stiska, saj je redno zbolel precejšnji del posadke. Po naključju so odkrili, da sveže kisljo z elje zanesljivo preprečuje in zdravi take bolezenske pojave. Potlej so posadke jadrnic jemale na dolgo plovbo mnogo kadi kislega zelja; mornarji niso več trpeli zaradi skorbuta in njegovih posledic.

Zdaj vsakdo ve, da se skorbut razvije zaradi pomanjkanja vitamina C in da se mu izognemo z uživanjem kislega zelja, zelene paprike, limon, pomaranč, šipka ter z različnimi kemičnimi pripravki askorbinske kisline, učinkovite sestavine vitamina C vsebujočega sadja in zelenjave.

Kisljo zelje je že dolgo znano in cenjeno kot izvrstno dietno živilo, pri preprečevanju in zdravljenju različnih obolenj pa ga pogosto uporabljamo tudi kot dodatno sredstvo (zaapnenost žil, revma, Protin, skorbut in bolezen jeter). Še posebno se obnese kisljo zelje pri ljudeh s kronično slabo prebavo in

pri lenivosti črevesja, ker vsebuje razen vitamina C tudi črevesni hormon pospešujoči „cholin“. Ponekod ga cenijo kot varuha pred prehladom, spet drugod dajejo njegov sok otrokom, ki imajo gliste.

Znane so tudi posebne kure, na primer: polovici kilograma svežega kislega zelja primešajo nekaj drobno sesekljane sladke čebule ter kope ali kumine, nastrgano jabolko in toličeno smetano. Poznavalci svetujejo za začetek malo, nato pa postopno več, dokler ne doseže dneveni obrok pol kilograma.

TRAKTORSKE KABINE

za traktorje URSUS — pločevinaste, z veliko zastekleno površino, imamo na zalogi po 2.900 din, brez montaže.

Na zalogi imamo tudi tridelne traktorske brane po 2.500 din.

Se priporoča kleparstvo Edi Voljč, Ormož, Poštna ul. 1, telefon 70-027.

STARI, KJE IMAŠ DENAR?

Blíža se dan ostarelih. Dan tistih ljudi, ki so svoje življenjsko delo dokončali in so sedaj potrebni pomoči. Dan ostarelih bodo nekateri pričakali v krogu družine, vnučki jim bodo izročili simbolična darila in se jim zahvalili za skrb, ki so jim jo izkazali do sedaj. Drugi sploh ne bodo vedeli, da je njihov dan. Mnogo jih je, ki so sami, ki nimajo nikogar ali pa imajo svoje bližnje daleč od doma. Teh se bodo ponekod spomnile organizacije in društva.

So pa še tretji. To so tisti, ki imajo svojec, vendar jim ni mar njihovih ostarelih roditeljev. Dogodek, ki ga bom opisala, naj bo v grenek opomin vsem, da čaka tudi nas starost, da nam najbrž ne bo vseeno, če bomo čutili, da nekdo komaj čaka, da bomo stegnili pote in bodo oni končno lahko pobrali tisto malo dediščine, kolikor nam je pač še ostalo.

Hišice po naših hribih so, vsaj tiste stare, majhne in tesne. V njih težko živita dve družini, stari in mladi. Ponayadi si mladi ustvarijo svoj dom, starši pa ostanejo v stari hišici. Tako je bilo tudi v našem primeru. Na majhnem posestvu na griču sta živela zakonca z dvema otrokoma. Sin se je zelo mlad, skoraj še otrok poročil s precej starejšo žensko, ki je hotela biti sama svoja gospodinja. Starša sta prodala nekaj zemlje, da sta pomagala sinu kupiti hišico, mu dala še kravico in nekaj drugih potrebščin. Leta so tekla, stara dva sta postajala čedalje slabotnejša, sin pa se je vse redkeje oglašal doma. V jeseni, če je obrodilo sadje, je prišel rad in ga odpečjal, saj stara dva tako nista imela pijače kam vliti, kot je navadno dejal. Končno je oče pričel resno bolehati, toda sinu to ni bilo mar. Ko je bil že čisto onemogel, je prosil sina, ki se je slučajno oglašal doma, naj ga spravi v bolnico. Toda sin je rezko dejal: „Kar sam se spravi, če hočeš iti tja! Sem zaposlen in nimam časa!“

Sosedje so pomagali starčku, da je prišel do avtobusa, gredoč je plačal še davek in odpečjali so ga v bolnico. Toda tam so ugotovili, da zanj ni

Člani sindikatov občine Ptuj za dom v Kumrovcu

V času od 1. oktobra do 10. novembra 1973 so za gradnjo spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu prispevali člani iz naslednjih dveh osnovnih organizacij sindikata zdravstvenih delavcev občine Ptuj: 64. SPLOŠNA BOLNIŠNICA „Dr. JOŽETA POTRČA“, PTUJ — 197 članov — 1.600,70 din; 65. ZDRAVSTVENA POSTAJA KIDRIČEVO — 23 članov — 707,20 din.

Tako je bila doslej akcija zbiranja sredstev za spominski dom v Kumrovcu izvedena v 65 osnovnih organizacijah sindikatov. Po podatkih, ki so nam na razpolago ugotovljamo, da je večina članov v teh osnovnih organizacijah sindikatov prispevala 1,5% od enome-sečnega osebnega dohodka. Med njimi pa so izjeme, kjer so se v tej solidarnostni akciji izkazali za neuspešne. Akcija zbiranja sredstev se nadaljuje in bomo o njenem poteku še poročali.

OBCINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE PTUJ

več pomoči, odpečjali so ga domov in čez dva dni je umrl.

Ko so sporočili sinu, da je oče mrtev, je prišel nejevoljen k hiši in godrnjal, da ima doma kožuhanje in nima časa. Pri hiši je bilo sveda nekaj ljudi, ki so prihajali kropit pokojnega. Zvečer, ko je bilo pri hiši še več kropilcev, je sin prišel razjarjen v sobo, prijel mrtvega očeta za noge in ga stresel: „Stari, povej, kje imaš denar!!!“

Ljudje so se sveda zgražali, sin pa se je spravil nad mater. Leta mu je končno povdala, da sta imela denar v majhnem lesenem kovčku, ki pa je bil zaklenjen. Sin je po odhodu ljudi razbil pokrov kovčka, pobrskal po njem in končno rekel: „Aha!“

Materi je rekel naj gre spat, da se mora spočiti, jutri pa bodo pogledali naprej, kaj je vse v kovčku. Ko so pripeljali krsto, je morala mati dodati denar, za druge stroške pa je sin zatrjeval, da so plačani. Ko so očeta končno pokopali, so čez nekaj dni pričeli k materi prihajati računi. Plačal ni sin ničesar, pobral je ne le prihranke, temveč tudi posestne liste in druge dokumente. Trdil je tudi, da bo prodal pridelek goric, podrl staro bajto in podobno, dokler ga niso na pristojnem mestu opozorili, da stvari niso njegove.

Komentar tu najbž ni potreben. Čudno je, da ljudje že v srednjih letih, velikokrat ne pomislijo, da pelje njihova pot zelo strmo navzgor proti tistim letom, ko bodo stari tudi oni.

Spomnimo se tega vsaj na njihov dan in jim povjemo ali pokažimo kakorkoli, da niso sami, da mislimo tudi mi nanje.

Slava Rakova

»Briljanti« iz Maribora

Morda je Ptujčanom to ime manj znano, mnogo pa je tistih, ki vedo, da ta ansambel zabava vsako soboto goste na gradu BORI, ki je prav zaradi tega postal na moč obiskan.

Pod istim imenom so prejšnja leta igrali le štirje, v tej sestavi pa so začeli vaditi novembra lani. Njihov

V njihovem repertoarju prevladuje komercialna glasba pa tudi „po domače vrežejo“ katero. Njihova zvočna oprema je zelo dobra, saj so morali zanjo odšteti nad pet starih milijončkov, sicer pa že sama imena Dimacord in Hohhner dovolj povedo.

Foto: M. Ozmeč

vodja je Peter Ropič, ki igra orgle, kadar pa je treba zaigrati kakšno poskočno, jih hitro zamenja s harmoniko. Solo-ritem kitaro igra Marjan Balog, sicer pa tudi lepo poje. Bas kitaro „kroti“ Marjan Krtnanek, na bobne spretno tolče Branko Battisti, v trubo piha Franc Poš, vokalni solist pa je Mirko Farasin — do njega dekleta zama gojijo simpatije.

Na boriskem gradu igrajo že dve leti. Lani so igrali tudi ob nedeljah zvečer, letos pa samo ob sobotah. Kljub temu, da so amaterji, najdejo med svojim rednim delom vedno kakšno luknjo in odigrajo kakšen „špil“ tudi drugje.

Pri poslušalcih vzbujajo največ pozornosti večglasno petje, kar naredi „komade“ na moč podobne originalu. Sicer pa lahko brez pretiravanja povemo, da so Briljanti zares kvaliteten ansambel, kar dokazuje tudi greča zabave željnih ljudi vsako soboto na boriskem gradu.

Čisto na koncu so nam fantje zaupali: „Publika nas povsod sprejema toplo, pristrčno, vabijo nas na koncerte in ples. Tudi borški gostje so nas zelo lepo sprejeli, saj igramo prav za njih. Všeč so nam, zaradi njih bi še ostali, zaradi zaslužka pa verjetno ne bomo več.“

—OM—

IZBIRA · PTUJ

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO

PRIPOROČAMO UGODEN NAKUP OBLAČIL PO ZNIŽANIH CENAH:

- dekliški plašči od 10-16 let od 140 do 350 din;
- fantovski plašči od 8-14 let od 190 do 240 din;
- moške velur srajce 39,90 din;
- fantovske velveton hlače do 16 let do 57 din;
- hlače (žamet) za 2 leti 49 din;
- raztegljive hlače od 4-6 let 28,50 din;
- hula-hop otroške od 2 let naprej od 7,90 din naprej;
- otroške lepe kombineže 5,70 din; naprej;
- ženske loft obleke 180 din;
- dekliške obleke, 16 let, pletene 137 din;
- ženske lasteks I.a hlače 176 din;
- ženske loft hlače od 169 din naprej;
- otroške pletene kape od 5 din naprej;
- hula-hop ženske od 12,90 naprej,

Toplo perilo, pletenine, nogavice, rokavice, in vsa oblačila za mrzle dni, v veliki izbiri, solidni postrežbi in nizkih cenah

VAM NUDI OTROŠKA TRGOVINA »CICIBAN«. PREŠERNOVA ULICA 1 V PTUJU.

Obisk v uredništvu

Pred dnevi nas je obiskal eden naših najstarejših naročnikov Ivan GAVEZ iz Brezovca pri Cirkulnah. Priletel možakar, smo si dejali, ni kaj, dobro zgleda. A ko smo pozneje pogledali v kartoteko, skoraj nismo mogli verjeti, da je možakar, ki se je maloprej mimogrede sklonil in pobral palico na tleh, rojen 16. novembra 1893. Jutri praznuje IVAN svoj osemdeseti rojstni dan. Iskrene čestitke! Zelimo mu mnogo zdravih in zadovoljnih let, mnogo sreče, pa da bi prebral še mnogo, mnogo TEDNIKOV.

Uredništvo

OTROK IN TELEVIZIJA

O škodljivih posledicah dolgotrajnega sedenja pred televizorjem smo pred dobrimi desetimi in morda petimi leti še mnogo razpravljali, danes pa smo jih kratko malo pozabili, čeprav so televizorji v svojem sistemu ostali enako škodljivi človeškemu vidnemu in nervnemu sistemu, zraven vsega pa jih je še mnogo več.

V zadnjih nekaj letih je prišlo še do drugega pojava: televizor je postal pestunja otrok od drugega do petega leta. Mnogi starši v želji, da bi zamotili otroke, prižgejo televizor in otroka pustijo ob njem, da sledi premikanju na ekranu, čeprav razen gibov kaj več iz programa ne more dojeti, čeprav gre za otroške oddaje. Kajti tudi pri otroških programih (lutkah, risankah) je otroku potrebno dogajanje na zaslonu dopolnjevati in razjasnjevati z dodatnimi besedami.

Otroci televizijo radi spremljajo in se ob njeni prisotnosti ukvarjajo tudi z drugimi igračami, kajti televizija jim odstranjuje občutek samote, v katerem bi sicer bili. Barvni, še bolj pa črno-beli televizijski aparat je za otroke, kakor za odrasle zelo škodljiv, predvsem če smo ekranu bližje od dveh metrov. Ekranska kadoda namreč seva žarčenje, ki je zelo sorodno roentgenskim X-žarkom, zraven tega pa oči trpijo tudi zaradi migetanja, ki je tem bolj opazno, čim večji je ekran. Migetanje slike pa še poveča nestabilen in nizek tok v največkrat preobremenjenem električnem omrežju, ki ga ne moremo uravnovestiti niti s stabilizatorjem. Pri gledanju ne trpijo samo oči in vidni centri, temveč so sevanju izpostavljeni celotni možgani, zaradi česar se po daljšem gledanju čutimo zbiti, niti nismo kasneje sposobni

opravljati kakršna koli zahtevnejša umska dela. Takšno stanje, predvsem, če se dnevno ponavlja, nedvomno pusti velik pečat na nadaljnjem otrokovem razvoju in njegovi osebnosti. Otrok naj ne bo dnevno več kot uro pred televizorjem, vsekakor še, če gre za nepretrgan čas.

NE VERJEMI PIJANEMU

Miška je padla v kad, polno vina. Mučila se je, da bi prišla ven, a vse zaman. Ob robu kadi ji je zmeraj spodrsnilo in padla je nazaj. To je opazila mačka. Skočila je na rob kadi in predlagala miški:

— Obljubi mi, da te lahko pojem, če te spravim ven.

— Obljubim, je dejala miška.

Mačka jo je potegnila ven iz kadi, miška pa je napela vse sile in že je bila v svoji luknji.

— Obljubila si mi, da te bom v zahvalo lahko pojedla! ji je očitala mačka.

Miški pa to ni šlo prevč do srca in ji je odgovorila:

— Kar v pijanosti obljuabiš, hk, ni dosti vredno!

In moralni nauk: Kljub temu, da je v vinu resnica, ne verjemi pijanemu.

naša pisma

VRNI SE, OČKA MOJ!

Ko star sem šest let komaj bil, še poznal te nisem prav, že si me zapustil in odšel v daljni, tuji svet.

Veš, očka moj, rad sem te imel, ti bil si mi vse; s tabo sem se igral, s tabo sem bil vesel.

A sedaj, po dolgih letih sem komaj te spoznal. Ne spominjam dni več se lepih, ko s tabo vesel sem bil in se igral.

Tebe si vedno sem želel, a ti si v tujini ostal. Tebe sem neskončno rad imel, s tabo sem trpel in se zate bal.

Še danes mi je spomin pri tebi, še danes se bojim za te. Moje srce po tebi hrepeni, tvoje ljubezni si želi.

Zatorej vrni se, očka moj! Vrni iz daljne se tujine! Pesem veselo mi zapoj, da srce moje ne bo več žalostno!

Oba z mamo te težko čakava in želiva si, da čimprej te pričakava, da se iz tujine čimprej vrnil bi.

Vrni se, očka moj! Spomni se, da te čaka sinek tvoj!

Janko Levanič,
OŠ „Franc Blešak“,
Gorišnica

JESEN NA TRAVNIKU

V jeseni na travniku cvete jesenski podlessek. Cvete samo v jeseni. Na obronkih gozdov si pastirji kurijo ognje. Pečejo si kostonje, krompir in koruzo. Nekateri pastirji pokajo z bičem in zraven vriskajo. Pastirji morajo biti zato na travniku, da jim živina ne odide. Odide jim lahko na sosedovo ali pa na njive. Nekateri dajejo seno v kopice. Ponekod kosijo trikrat. Kosijo seno, otavo in otavici.

Martina Frljž, 2. razred,
OSNOVNA Š. STOPERCE

ORIS PTUJA

Za vsako mesto imajo vsi letni časi svoj čar. V Ptujju je prvi sneg zapadel letos v torek, 6. novembra. Oznanil je, da so jesenski dnevi pred koncem.

Naslednji dan me zvabi na grajske griče. Stečem po Prešernovi, zavijem v ozko hribovito grajsko ulico, tlakovano z velikimi in majhnimi kamni, barvnimi in raznih oblik. Nenadoma se spotaknem ob prvo stopnico in skoraj padem. To me zaustavi in zadihana se počasi vzpenjam naprej. Ob desni strani je gozdček z akacijami in z drugim okrasnim grmičevjem. Na levi pa je širok zid. Pred vhomom so zasajeni iglavci, nad vrati je vklesana krona.

Na grajskem dvorišču se ustavim. Nasonim se na zid, da se odpodim. Ko se zazrem pod seboj, me nenadoma zmrazi od globine, ki je pod menoj. Kaj bi bilo z menoj, če tega zidu ne bi bilo? Se zdaj mi daje občutek varnosti. Moje oči potujejo nad strehami hiš. Ustavijo se nad starim delom mesta. Ostrmim nad praznim prostorom in se zamislim — kaj neki naj bi tu bilo? Saj res, tržnica je. Ne daleč od tod je cerkev. Je zgodovinsko bogata in marsikaterga turista zvabi njena notranjost, da si jo ogleda. Poleg nje je visok mestni zvonik, ki prekaša z višino tudi sam grad. Nenadoma se obrnem, se zagledam vanj in tako

nemočna, nezatno majhna se počutim pred njim, ker se mogočno vzpenja proti nebu.

Sele sedaj se zavedam, zakaj sem tu. Stečem na asfaltno cesto. Razočarana opazim, da sneg kopni, zato se počasi vracam proti domu. Med potjo me zamika sončni park, poleg njega je mestni arheološki muzej. Privlačen tudi zame. Stečem po majhni stezi, posuti z belimi kamenčki. Tudi tu se ustavim pred zidom in pod njim zaslišim šumenje Drave. Spominam se na kopališče, ki je nedaleč od tod. Zaprto je. Pogrešamo ga v vročih poletnih mesecih. Upamo, da se bomo vsaj čez dobri dve leti kopali v ptujskih toplicah, kjer so na desnem bregu Drave odkrili toplo in zdravilno vodo.

Mrak me zdrami. Domov moram. V skrbeh sem, kaj bo rekla mama. Ko pa ji vse razložim, kje in zakaj sem hodila vse popoldne, se pomiri in nasmehe.

Ida Tement, 7. c raz.,
OŠ Tone Znidarič, Ptuj

MOJ OBISK V RADIU PTUJ

V petek, 9. novembra, ob 13. uri popoldan, sem bila kot predstavnica OŠ „T. Znidarič“ v STUDIU RADIA PTUJ.

Sodelovala sem v oddaji PIONIRSKI TEDNIK, ki je na programu vsak petek popoldne.

Prebrala sem spis o srečanju pionirjev v Stubi, ki je bilo prejšnji mesec. To je bil moj prvi obisk pri RADIU PTUJ.

Pri snemanju oddaje smo prisostvovaly tri učenke. Olga Matjasič iz OŠ „F. Osojnik“ je deklamirala Zdravico. Tudi Dragica Kujavec je bila iz iste šole in je recitirala Gajzerjevo pesem Pozdrav v domovino.

Oddajo je spremljala prijetna glasba, ob povezavi napovedovalke Nine Kodela.

Mimogrede sem si ogledala nekatere studijske prostore in naprave ter približno spoznala, kako se izvaja oddaja iz nasega priljubljene RADIA PTUJ.

Ko sem odhajala, sem s ptujskega gradu pogledala na stare zasnežene strehe, ki so se kopale v jesenskem soncu in naznanjale prihod zime.

Pogled se mi je ustavil na mostu, na katerem se je odvijal živahen promet, spodaj pa je tekla reka Drava, katere tok se je izgubljal v daljavo.

Polna lepih vtisov sem se napotila domov.

Bila sem vesela tega obiska, bila sem vesela, da sem spoznala RADIO PTUJ in nekatere njegove ljudi, s katerimi se bodo naslednji petek ponovno srečali drugi mali prijatelji.

Merlin Kolar,
OŠ „T. Znidarič“, Ptuj

se odločate
za nakup
živil?

”NA-MA”

➔ prva samopostrežba v vašem mestu

■ vsak petek morske ribe-cenena in zdrava prehrana

■ velika izbira špecerije

■ pri nas se lahko okrepite tudi s skodelico kave

Mercator povsod!

OSAMLJENOST ŠKODUJE MLADIM LJUDEM

Osamljenost in nepriljubljenost doživlja mladostnik večkrat zelo težko. Analize pisem mladostnikov, poslanih na uredništva raznih časopisov, v katerih je rubrika za vprašanja mladih, so pokazale, da so prav tovrstna vprašanja med najbolj pogostimi. Mladostniki sprašujejo za nasvet, kaj naj storijo in kako naj se vedejo, da bi bili bolj priljubljeni. Mladostnik se pogosto ne zadovolji s površnim znanstvom, temveč si želi iskrenega in poglobljenega prijateljstva in mnogi sprašujejo, kako naj si dobijo dobrega prijatelja, ki bi jih lahko rešil osamljenosti. Večkrat so mladostniki zelo kritični do sebe in odkritosrčno navajajo vzroke svoje nepriljubljenosti in osamljenosti ter kažejo veliko razumevanja za to, da jih drugi odklanjajo. Tako to žijo, da so hitre jeze, nepotrpeživi, drugi neprijetni in nervozni. Vendar seveda vse to razumevanje ne zmanjšuje občutka osamljenosti.

Nesposobnost navezovanja globljih prijateljskih odnosov pri osamljenih mladostnikih se včasih nanaša le na vrstnike istega spola, drugič pa tudi na vrstnike nasprotnega spola. Osamljenost se javlja večkrat pri mladostniku, ki iz kakršnegakoli razloga nima enakih interesov kot vrstniki in ne sodeluje v enakih družabnih dejavnostih. Interesi mladostnika se lahko razlikujejo od interesov njegovih vrstnikov zaradi tega, ker je imel mladostnik drugačno vzgojo. Včasih mu stvarne okoliščine niso nudile možnosti, da bi razvil zanimanje za kako dejavnost. Morda starši niso imeli dovolj denarja, da bi nudili otroku možnosti za razvijanje kakega športa, npr. smučanja in seveda tak mladostnik ne bo kazal prav nobene vneme za razpravljanja vrstnikov o smučarskih podvigih. Možno pa je tudi, da je mladostnik slabše fizično razvit in se zaradi tega ne ukvarja s športom, kar tudi loči njegove interese do interesov vrstnikov.

V današnjem življenju je televizor dejavnik, zaradi katerega se mladost-

nik, ki se težko vključuje med vrstnike, lahko počuti izločenega iz razprav vrstnikov, kar preprosto ne more sodelovati v vsakodnevnih pogovorih o oddajah, ki so jih njegovi prijatelji gledali, on pa ne. Mladostnik, ki ima neobičajen položaj v razredu, bodisi, da se odlikuje po svojih uspehih ali pa da je izrazito manj uspešen kot drugi, tudi včasih ne more zadovoljivo razviti občutka pripadnosti svoji razredni skupnosti in se pogosto počuti osamljenega. Mnogi starši ne vedo, kako pametno je za mladostnika druženje z vrstniki ter skušajo svojega otroka osamiti iz različnih vzrokov. Nekateri menijo, da je združenje s prijatelji le zapravljjanje časa ali priložnost za pridobivanje slabih navad. Drugi imajo zopet lastniški odnos do otroka in mu ne dovoljujejo, da si izbira prijatelje po lastnem nagnjenju. Ljubosumni so na vsako osebo,

ki bi utegnila odtegniti otroka njihovemu vplivu. Tudi tak odnos staršev lahko umetno osami mladostnika ter zatre v njem nadaljnje težnje po iskanju družbe.

Druženje z vrstniki ima poleg tega, da rešuje mladostnika občutka osamljenosti in mu nudi občutek varnosti, še drug pomen. Med doraščanjem mladostnik prehaja od otroških oblik vedenja k oblikam vedenja, ki jih uporabljajo v medsebojnih odnosih odrasli ljudje. Mladostnik se v občevanju z vrstniki uči zadovoljivo shajati z drugimi in prilagajati svoje zahteve zahtevam človeške družbe. Mladostnik je le med vrstniki enak med enakimi in v položaju, ki ga bo srečal ob vstopu v svet odraslih. Zato je družba vrstnikov prav v obdobju doraščanja najboljše življenjska šola učenja medčloveških odnosov in zadovoljljive prilaganja na zahteve okolja.

horoskop

OVEN (22. 3. — 20. 4.): Eden izmed vaših znancev bo zelo sladk zato, da bi izkoristil vaše možnosti. Sreča pri osebah nasprotnega spola, še posebej pri dveh. Koristen sprehod v mrazu pomaga tudi za nekaj drugega.

BIK (21. 4. — 21. 5.): Dostoj nagajiva oseba bo postala nenadoma pretirano a prijetno resna. Vi že veste, zakaj tako hitra sprememba. Navzgor bodo šli dohodki, zdravje se povrne. Sivolasi plača obe usluge.

DVOJČKA (22. 5. — 21. 6.): Lepo obnašanje zelo mlade osebe vas bo še navduševalo, ker ste tudi sami malo otročji. Na dveh koncih se spleča lepo govoriti in odkrito priznati. V nedeljo bodo vsi na kupu.

RAK (22. 6. — 23. 7.): Uživanje si privoščite v prijetni družbi, kjer ni hinavcev in oslov. Dobro bi si bilo preurediti svoj prosti čas; to bi koristilo tudi drugim. V vas hodite bolj redko pa zato dlje.

LEV (24. 7. — 23. 8.): Tiste, na katere ste poleti pozabili, boste zdaj osrečili. Mladi sorodnik vas bo se nekaj časa veselil, nato pa jezil. V ljubezni ste sicer na varnem, toda vedno večja lenoba ni dobra.

DEVICA (24. 8. — 23. 9.): Lotili se boste novega načina življenja. V pomoč vam bodo stara sorodnica in sosedovi, pa tudi bivša simpatija pomaga. Dobra in za silo lepa oseba vas bo dokončno preusmerila.

TEHTNICA (24. 9. — 23. 10.): Roko in srce boste ponudili ubogi osebeci, za katero se že dolgo nihče ne zmeni. Glede ljubezni imate idealne možnosti, a premalo časa. Kolektiv vas bo spet slavil in pohvalil.

ŠKORPIJON (24. 10. — 22. 11.): Težko boste odrekli vsa naročila, a boste v ponedeljek novega najbolj veseli. Pošteno boste ljubili in zato nikoli ne boste ostali sami. Privoščite si luksus.

STRELEC (23. 11. — 22. 12.): Simpatija bo postala zaradi svoje spretnosti bolj pomembna za vas in zase. Z novo povezavo se boste pričeli zanimati za boljše mesto pri delu. Bolečine v nogah popustijo.

KOZOROG (23. 12. — 20. 1.): Z vašim delom bodo vodilni zadovoljni. Zaradi dveh pošl se boste močno zaljubili, večkrat preblekli in nekoliko shujšali. Tisto, kar nepremišljeno bleknete v nedeljo, bo imelo močne posledice.

VODNAR (21. 1. — 19. 2.): Družabna oseba vam je po svoje všeč, po drugi strani pa se je nekoliko bojite. Večje napredovanje, ki ga sploh niste pričakovali. Prve dobre kolone.

RIBI (20. 2. — 21. 3.): Svetlolasi simpatiji boste simpatični tudi sami. V bučni družbi boste končno spoznali, kje se spleča nekaj iskati. Vaš posel cvete, vendar bolj koristi drugim. Popravite zobe!

K	R	T	Z	A	N	K	A	Urednik po- klicno napeljuje elektriko	Oranje, izorana zelnja	Uajčasta posoda	rimski zgodovni- nopisec	naselje sz. od Sarajeva kov. inž.	Palica pri biljardu	Srbako moško ime
Sestavil S.M.	Ljubljana pesništvo Prepla- senka												K	
Plavač		L												
Razdalja oddalje- nost						C								
Edvard Kocbek				Ljiljak Medicini organi								član karavane	Pod	
Okraj- java za stran							Mera za ritem Nokeju pod.igra							
Krčalo živali									Ovratna ruta Sovjetski otok					
Grški otok				D								Hadij Priprava za zobanje		
gnojn trebušne slinavob														TEHTNIK TEHTNIK
pesnik pisatelj /Mihail/		Š									H			Lepotna rastlina
Glavni stevnik									vrh stebra Stifner Max					K
Nikola Leslo								Jutranje padavina						
Korytko Emil								Ise igralca Kmlana						
Površin- ska mera														A

*****

LESNO INDUSTRIJSKO
 IN TRGOVSKO PODJETJE

■ obvešča potrošnike,
 da v svojih poslovalnicah:
 "GRAMAT"- Rogozniška cesta 4
 "BREG"- Zadružni trg 9 (obe v Ptujju)
 in "Kurivu" v Kidričevem,
 ponovno prodaja in sprejema naročila za „premog“

Les

ponovno
 premog

Uvozili smo 1.500 ton briketov.

*****

radijski program

NEDELJA, 18. NOVEMBRA:
 8.00 Dobro jutro - vmes ob Poročila; 6.30 Poročila - EP; Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 Poročila - EP; 7.30 Za kmetijske svajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila Radijski in TV spored; 8.07 Glasbena igra; 8.47 Skladbe za zabavne orkestre; 9.00 Poročila; 9.05 Še tovariši; 9.55 EP; 10.00 Poročila - Posebna obvestila; 10.05 Koncert iz naših časov; 11.00 Poročila; 11.15 - Poslušalci čestitajo - vmes ob 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.00 Poročila; 13.00 Poročila - Posebna obvestila; 13.15 Poročila in zabavna glasba; 13.30 - Sportno popoldne - vmes ob Poročila; 15.00 Poročila; 16.00 Poslušalci čestitajo; 16.30 zabavni orkestri; 16.50 EP; Poročila; 17.05 Reportaža; 17.25 Opera; 18.00 Radijska igra; 18.40 Zvočne kaskade; 19.00 Poročila; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 Poročila; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Nedeljo večer; 22.00 Poročila; 22.00 Zaplesite; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Poročila.

SAK DELAVNIK je zjutraj obredni program: 4.30 - 8.00 Dobro jutro - Poročila - vmes ob Poročila; 5.30 Poročila - Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Poročila - EP; 6.50 Rekreacija; 7.00 Poročila - Dobro jutro, radijski spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 19. NOVEMBRA:
 14.00 Poročila; 14.10 Amariški zbori pojo; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Solisti igrajo Mozarta; 16.00 Vrtiljak - vmes ob 16.45 Poročila za vas; 17.00 Poročila - Posebna obvestila; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Glasbena igra; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Nedeljo večer; 22.00 Poročila; 22.15 Jaz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Poročila.

TOREK, 20. NOVEMBRA:
 14.00 Poročila; 14.10 Ali jih poznate; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Uvertura in simfonija; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Naš podlistek; 17.00 Poročila - Posebna obvestila; 17.10 Koncert - Svet tehnik; 18.00 Poročila; 18.15 Orkester Montemat; 18.30 V tork nasvidenje; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Jaz; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Slovenska pesmi v pesmi in besedi; 20.30 Glasbena igra; 21.30 Melodije; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Dve partituri Dmitrija Sostakovica; 24.00 Poročila.

STREDA, 21. NOVEMBRA:
 14.00 Poročila; 14.10 Puccini: odlomek iz opere „Madame Butterfly“; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Odskočna deska; 16.00 Loto vrtiljak; 17.00 Poročila - Posebna obvestila; 17.10 Ženski glasbeni zbor „Zoltan Kodaly iz Budimpešte“; 17.45 Jezikovni pogovor; 18.00 Poročila; 18.15 Pop glasbeni zbor; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 Poročila; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Glasbeni studio; 22.00 Poročila; 22.15 Jaz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Glasbene razglednice; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 22. NOVEMBRA:
 14.00 Poročila; 14.10 Za mladi svet;

14.40 Med šolo, družino in delom; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Sopranistka Anna Moffo; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Naš podlistek; 17.00 Poročila - Posebna obvestila; 17.10 Popoldanski simfonični koncert; 18.00 Poročila; 18.15 Orkester RTV Ljubljana; 18.30 Kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.45 Znanstveniki pred mikrofonom; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Mojmir Sepeta; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Četrtek večer; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke in pesni ritmi; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni koncert; 24.00 Poročila.

PETEK, 23. NOVEMBRA:
 14.00 Poročila; 14.10 Iz mladih grl; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 L. van Beethoven: Sonata za klavir v ES-duru, „Za slovo“, pri klavirju Dubravka Tomšič-Srebotnjakova; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Poročila - Posebna obvestila; 17.10 Operni koncert; 17.50 Človek in zdravje; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Trio Vitala Ahačiča; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Top-pops 15; 21.15 Oddaja o pomorskih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 24. NOVEMBRA:
 14.00 Poročila; 14.10 Po Jugoslaviji; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo operni pevci; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Glasbena medigra; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Poročila - posebna obvestila; 17.10 Kitarar v ritmu; 17.20 Gremo v kino; 18.00 Poročila; 18.15 Ob isti uri; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Atija Sossa; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Ansambli zabavne glasbe; 22.00 Poročila; 22.20 Za izseljence; 23.00 Poročila; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden; 24.00 Poročila.

rezervirano za lujzeka

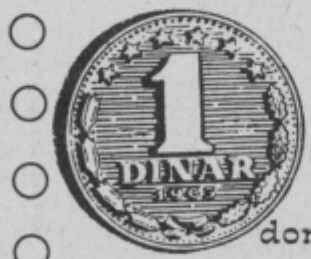

Dober den fskup, no bote lepo pozdroleni!
 Jój, jój po glavi mi zvuni, v repi me trga no fse kosti me boljjo. Zodič sen vas tak prijateljsko prepričova, kak se morete obnosati, da vas nede martinovoje prevec razstelalo, da se ne bi prevec napili no da se ne bi s koksinim afton ali drugin mopiprdalon v jorek ali pa v drevo zakotali... Na žalost pa se je na Martinovo večer vse to meni zgodilo. Ja, ja, ker drugi jamo kopla, son v jo cvokne... Kak je to že stora navoda, sma šla z Mico na martinovoje, ki smo ga meli v naši vaški oštariji. Po vesi smo polovili fse goske, pure no purone, na pipo pa smo djali polovjok najbolj ta zlahtnega tekočega Prleka. Jas van rečen, meli smo se tak lušno, da van toga skoro nemren opisati. Igrali so nan štirje Vinski bratje, plesali pa smo tak, ke so se nan podplati na soljih zjavli no je šmrkel po zidi leta. Vejka smola pa je bila v ten, da nan je mostek, ki se je tisto večer v vinčeka spremena, hitro župo v kolena sprava. Okoli ednajste vure ponoči sen jas že tak križon gleda, ke sen fse dvojno vida. Meni podobnih je bilo se več naših vašconov. Najboh hec ba je okoli pulnoči, gdo smo začeli puštertanc plesati. Saj vete, kak gre toti hec. Moški alj pa ženska, ker je pač na vrsti, vrže pujster pred tistega, s kerin bi najrajši plesa. Na pujster more pokleknoti, kušneti se, te pa odpleseta valček ali pa polko. Zaradi božjega mira v hiši sen jas sklona, da mo zaprosi za toti ples mojo ženkico Mico, ki je z menoj vred že v rožicah bila no je sedela poleg sosidove Jule. Kdo sen priša na vrsto, sen vlova ravnotežje no spusta pujster na tle tan, kak sta unidve sedeli. Naenkrat se mi je pred očmi megla naredila no sen fse dvojno vida. To je bilo za mene usodno. Namesto k moji Mici, sen se prikluna no zaprosi za ples no puseka sosidovo Julo. Toga seveda v tisten cajti se son nesen vida. Sele gdo sma se kušnola sen prestima, da man v rokah nekaj friškega no da to prafzapraf neje moja žena. Da bla je smola se vejkša, so začeli fsi okoli noji peti tisto pesem: „Zdaj se vidi,

zdaj se zna, kero Lujzek rad ima“. Kdo sen se zaveda, kokšno pomoto sen nareda no družinski skandol povzročča, sen se takoj strezna. Med pleson sen pogledna Mico, ki je spičla vuha ni vilice v rokah držola. Misa sen si, če mi zdaj nede z vilcami oči vun skopala, te mo še lahko en cajt po sveti gleda. Plesa blo je kunec no jas sen se kak pretepeni cucek pohlevno poleg Mice doj vseja. Reka sen ji: „Mica saj veš, da more biti malo heca, ne bodi no tak lubosumna.“ „H, kaj mo te lubosumna, saj sma se med vojnim pleson mija z Julinin-Juzon prav prijetno zabovala. Gdo sen se jas vun od mize jezno no lubosumno držola, te mi je un pod mizo fsa bedra poščipa no si poleg peja: „Zdaj se vidi, zdaj se zna, da Mico-Juza rad ima...“ Kaj sen si hteja drugo, kak da sen stisna zobe no lepo tiho bija. Zato pa van rečen, drogi možje, če te ge kokšnega kozla vstrelili, van nede žena čista nič dužna ostola. Moja Mica je že tokšne sorte...

KRIŽOF POT DO DUMA

Ob treh vutro blo je našega martinovoja kunec, te pa se je začela za marsikerega trjova pot do duma. Z Mico sma se sprava na moped... Do prvega ovinka je šlo fse vredik. Tan pa je naenkrat sfalilo ceste, naredilo je štrbunk no parkirala sma v mokren no blatnem jorki. Na srečo se niti nama, niti mopedi neje nič hujdega zgodilo. Glih v tisten cajti, gdo sma se mija vun z jorka šlepala, so prišli mujmo nojni sovaščoni. Eden je reka: „Ja, Lujs, kaj pa vija v jorki delata?“ „Trotil nori, kaj ne vidiš, da rake lovima“, sen mu zabrusa nazaj no Mico z mopedon vred vun z jorka potegna. Potli sma šla rajši domu peš poleg mopeda. Enkrat pa bo moped gor na meni, po Mica gor na mopedi, po jas gor na Mici... Domu sma prišla vsa skotana, no blatna, podobna gospe sviji no gospodi prašički, ki se v blati skužzata. Ja, ja, svet Martin naji resen posteno krstija. Te pa srečno do drugega tjedna no drugega martinovoja, Lujs.

♦ Ali ste... že sploh kdaj... razmišljali o tem, ... kaj vse se lahko pripeti vašim vrednostnim listinam, nakitu... in denarju, .. katerega hranite doma... ali pa vedno nosite s seboj?

- VAŠE PRIHRANKE IN DRAGOCENOSTI VARUJE,
- VLAGATELJE NAGRAJUJE,
- IN DENARNE VLOGE VISOKO OBRESTUJE

MESTNA HRANILNICA PTUJ

Odprta dnevno od 7. do 18. ure, v soboto do 12 h

tu spored

NEDELJA, 18. NOVEMBRA: 8.55 J. Hašek: Dobri vojak Svejk; 9.45 Ptujski festival; 10.10 Kmetijska oddaja; 10.50 Mozaik; 11.00 Otroška matineja; 11.45 Poročila; 11.50 TV kazipot; NEDELJSKO POPOLDNE; 17.55 Moda za vas; 18.05 Poročila; 18.10 Retrospektiva jugoslovskega filma; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.40 Iz Libra Marka Uvodiča; 21.35 Nova imena; 21.55 Športni pregled; 22.25 Poročila.

PONEDELJEK, 19. NOVEMBRA: 9.10 Odrpta univerza; 9.35 TV v šoli; 10.30 Angleščina; 10.45 Nemsčina; 16.10 TV v šoli; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Gregčev oče gre v partizane; 18.10 Obzornik; 18.25 Enciklopedija živali; 18.55 Mozaik; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Risanka; 20.00 TV dnevnik; 20.25 Lasna kozmetika Narta; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.40 Selitev duš; 22.00 Nokturno; 22.15 Poročila.

TOREK, 20. NOVEMBRA: 9.35 TV v šoli; 10.40 Ruščina; 11.00 TV v šoli; 14.45 TV v šoli; 1.10 Ruščina; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Očetove barve; 18.00 Risanka; 18.10 Obzornik; 18.25 Naši zbori; 18.55 Mozaik; 19.00 Solska TV 19.20 Cedre z Atlasa; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 Propagandna reportaža; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.40 Diagonale; 21.30 H. Fallada: Sam med volkovi; 22.15 Poročila; 22.20 Poročila; 22.25 Rokomet Jugoslavije.

SREDA, 21. NOVEMBRA: 8.20 TV v šoli; 11.00 TV v šoli; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Otroci naše šole; 18.00 Risanka; 18.10 Obzornik; 18.25 Od filma do filma; 18.45 Marksizem; 19.15 Mozaik; 19.20 Kaj hočemo; 19.45 Kozmetično ogledalo; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 Propagandna reportaža; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.40 Film tedna: vse ali nič; 22.20 Poročila; 22.25 Rokomet Jugoslavije: NDR.

ČETRTEK, 22. NOVEMBRA: 9.35 TV v šoli; 10.30 Angleščina; 10.45 Nemsčina; 11.00 Francoščina; 14.45 TV v šoli; 16.00 Solska TV; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Iz slovenske književnosti; 18.05 Obzornik; 18.20 Mozaik; 18.25 Snahe; 19.15 Delavska TV tribuna; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 Kam in kako na oddih; 20.40 Monitor; Trgatev; 21.30 Nevarna srečanja; 22.30 Poročila.

PETEK, 23. NOVEMBRA: 9.30 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 14.40 TV v šoli; 16.10 Angleščina; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Kuhinja pri violinskem ključu; 18.15 Obzornik; 18.30 Rekreacija; 18.40 Pet minut za boljši jezik; 18.50 Mozaik; 18.55 400 let slovenske glasbe; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 Propagandna reportaža; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.40 Komu zvonijo; 22.40 Poročila; 22.45 Umetnost in človek.

SOBOTA, 24. NOVEMBRA: 9.35 TV v šoli; 11.00 TV v šoli; 13.30 Nogomet Olimpija-Borac; 17.30 Narodna glasba; 17.55 Obzornik; 18.10 Mozaik; 18.15 Daktari; 19.05 Moda za vas; 19.15 Gledališče v hiši; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Moji gostje in jaz; 21.25 Barvna propagandna oddaja; 21.30 Pravniki; 21.55 Colditz; 22.45 TV kazipot; 23.05 Poročila.

ROBERT L. BARDNITZKY:

VSE IMA SVOJE VZROKE

Gospod in gospa Schimmeling stojita pred sodnikom za razvezo zakona.

„Zahtevam, da se zakon razveže po krivdi moža,“ je vztrajal odvetnik gospe Schimmeling. „Ta človek, ki je imel srečo, da je bil mož tako očarljiv in ljubke dame,“ tu je odvetnik pogledal gospo Schimmeling, ki mu je odgovorila s prijaznim nasmehom, „ta človek torej je naredil nekaj neverjetnega: pri tako čudoviti ženi so ga videli ljudje na ulici z drugo žensko!“

„Kaj lahko rečete na to obtožbo, gospod Schimmeling?“ ga je vprašal sodnik.

Gospod Schimmeling je globoko zajel sapo in začel z obrambnim govorom.

„Gospod sodnik. Vse ima svoje globlje vzroke. Zadeva se je začela marca lanskega leta. V kinematografu so vrteli film, „Grešne noči“. Šel sem v kinematograf, stal pol ure v vrsti in se vrnil domov s kartama. „Pomislil, tisti domišljivi Breselmairjevi z one strani ulice gredo tudi v kino,“ me je pričakala žena. „Popolnoma nemogoče je, da bi sedela v tretji vrsti, vsa cesta bi se nama smejala. Zamenjaj karti za boljše prostore.“ Vrnil sem se v kino in zamenjal tretjo vrsto za osemnajsto.“

„Prosim vas, preidite na stvar,“ ga je prekinil sodnik.

„Sem že pri stvari,“ je rekel gospod Schimmeling in povzel pripoved. „Ko sem prišel domov, sem našel obisk. Prišla je tašča. Tudi ona

bi rada v kino, a šele potem, ko bi povečerala. Pri predstavi, za katero sem imel karte, to ne bi šlo. Še enkrat sem šel v kino in zamenjal karti. Vzel sem tri karte v tretji vrsti za drugo predstavo. Ko sem se vrnil domov, tašče ni bilo več. Žena je bila vsa objokana. Skregali sta se zaradi mene. Lepa reč. Žena je dobila strašen glavobol in ni mogla nikamor. Jutri bo gotovo že vse dobro. Zamenjal sem karte za prvo predstavo naslednjega dne. Hm, prav tedaj, ko sva se drugi dan odpravljala, je prišla prijateljica moje žene z možem. Tekel sem v kino in zamenjal dve karti v tretji vrsti za prvo predstavo za štiri karte v dvanajsti vrsti za drugo predstavo.“

„Nujno vas prosim, bodite kratki!“ je vztrajal sodnik.

„Prosim,“ je dejal gospod Schimmeling z mirnim glasom in nadaljeval. „Na kratko: zamenjava štirih kart v dvanajsti vrsti za drugo predstavo za tri v šestih vrsti za jutrišnjo predstavo, nadalje dveh kart v tretji vrsti in ene v šestih vrsti za drugo predstavo za tri v petih vrsti za tretjo predstavo naslednjega dne, potem dveh v petih vrsti in eno v osmi vrsti za tretjo...“

„Nehajte, nehajte!“ je zatulil sodnik obupano in dodal, ko se je malo pomiril: „In vi ste vse to vzdržali?“

„Dobrodušen in potrpežljiv človek sem,“ je odgovoril gospod Schimmeling. „Tedaj mi je prišlo na misel, da bi pravzaprav moral imeti tako ženo kot sem sam: dobrodušno in potrpežljivo.“

„In ste našli tako ženo?“ je vprašal sodnik radovedno.

„Sem,“ je priznal gospod Schimmeling.

„In kdo je ta žena?“

„Blagajničarka v kinu.“

radio ptuj

ČETRTEK, 15. NOVEMBRA: 16.00 – Napoved sporeda. 16.05 – Poročila in obvestila. 16.15 – Za vas in vaš dom. 16.50 – Kuhajte z nami. 17.00 – Mladi in vojaki – drugi del kviza. 17.30 – Kar ste izbrali, predvajamo.

PETEK, 16. NOVEMBRA: 16.00 – Melodija dneva. 16.05 – Poročila in obvestila. 16.15 – Reklame z zabavno glasbo. 16.40 – Pionirski radijski studio. 17.00 – Novo na knjižnem trgu. 17.15 – Dramska skupina ESS Ptuj. 17.30 – Na srednjem valu 198.5 metra.

SOBOTA, 17. NOVEMBRA: 16.00 – Napoved sporeda. 16.05 – Poročila in obvestila. 16.20 – Rezervirano za poslušalce. 17.00 – Reportaža o aktivnih mladih delavcev. 17.15 – Ekonomsko-propagandna oddaja. 17.40 – Spored v prihodnjem tednu. 17.45 – Za vsakogar nekaj.

NEDELJA, 18. NOVEMBRA: 10.30 – Nedeljsko dopoldne. 10.45 – Odmevi tedna. 11.05 – Obvestila in reklame. 11.30 – Konferenca SZDL. 11.40 – Organiziranost sindikatov. 11.45 – Kmetijska oddaja – zbori kooperantov. 12.00 – Cestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 19. NOVEMBRA: 16.00 – Melodija dneva. 16.05 – Poročila in obvestila. 16.15 – Sport in glasba iz naše fonoteke. 16.40 – Za vas in vaš dom. 17.00 – Kolektivi kovinsko-predelovalne industrije. 17.20 – Vedro v novi teden. 17.30 – Novosti iz gramofonskih hiš.

TOREK, 20. NOVEMBRA: 16.00 – Napoved sporeda. 16.05 – Poročila in obvestila. 16.15 – zabavna glasba. 16.30 – Ekonomsko-propagandna oddaja. 17.00 – Na obisku v Lovrencu na Dr. polju. 17.30 – Kar ste izbrali, predvajamo. V ostalem času prenašamo 1. program radia Ljubljana.

šport

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA PTUJ

11. KOLO VZHOD:
DRAVA B-VINČANCI 2:3;
DORNAVA-BRESNICA 5:1;
GRAJENA-ZAVRČ 8:3; PTUJ-MARKOVCI 2:3; STOJNCI-CIRKULANE 9:1; ROGOZNICA-GORIŠNICA 2:3;

ZAHOD:
VIDEM-LESKOVEC 3:0 b. b. c.
LOVRENC-KIDRIČEVO 0:4;
PREPOLJE-APAČE 6:1; DRAVINA-MAKOLE (rezultat nismo prejeli); SKORBA-ZLATOLICJE 3:1; GEREČJA VAS-HAJDINA 1:2.

V pretekli številki je nastala neljuba pomota pri rezultatu tekme med Cirkulanami in Partizanom Ptuj, ki je 0:7 v korist ptujске ekipe. V naslednji številki bomo pričeli objavljati tudi lestvico.

mali oglasi

PREKLIC. TEREZIJA KELC, sestnica, Pohorje 42 p. Cirkulane preključujem in obžalujem neresne besede, izrečene na škodo Molednik iz Gradišča 104 Cirkulane.

PREKLIC. JOZEFA KOTLIK, upokojenka iz Hrastova 10. Zavrč preključujem vse neresne trditve, izrečene v anonimnih pismih na račun poslovođe iz Ogrizek in ostalih zaposlenih poslovalnici Trg. podjetja IZBila Zavrč.

PREKLIC. MATILDA SRDINJA iz Budine 32, preključujem in obžalujem vse žaljivke, izrečene proti Janku Megliču, krojaškemu mojstru iz Budine, p. Ptuj.

PREKLIC. MARJANA KREJČI, trgovka, Ptuj, Nova vas 33, preključujem in obžalujem neresne trditve, izrečene Olgi Čet. Angeli Petek, blagajničarki, Nova vas 33.

ODDAM opremljeno sobo, najmanjši upokojenki, intelektualci. Vprašajte od 13. do 17. ure. Potrčevi 47, tel. 77278.

PRODAM električni štedilnik in peko za kopalnico. Vute, Ferkova Ptuj (Vičava).

PROSIMO najditelja belo-črnega loskega psa, da ga odda v recepciji hotela Ptuj ali sporoči, kje se nahaja. Hotel Poetovio, Ptuj.

PRODAM spalnico (orehov furnir). Vprašajte pri mizarju Horvatu Rajšpova 1, Ptuj.

PRODAM 300 litrov domačega – kvinton. Cena po dogovoru. Franc Kancler, Sp. Hajdina 12.

KUPIM suha bukova drva. Kala Bezkakova 2, Ptuj.

PRODAM enoredni pletilni stroj „broether“. Naslov v upravi.

PO UGODNI CENI prodam kompletno spalnico z jogi vložki, dve električni štedilnik, štedilnik s trdo gorivo (levi) in moško kolo. Vprašajte vsak dan dopoldne v Potrčevi 10, Ptuj.

OLJNO PEČ „kontakt“ prodam. Slekovec, Ciril-Methodov drevored Ptuj.

PRODAM MOPED AOS, tribenzinski (brez vozniskega dovoljenja), letnik 1973, in C trobento. Naslov v upravi.

VAJENKO sprejemem. Fraterni salon Trpinc, Ptuj, Bezkakova 12.

MENJAM enosobno stanovanje s vsemi pritlikami in vrtno v Ptuj za večje. Naslov v upravi.

PRODAM rabljen pohištven komplet dnevne sobe zaradi odhoda tujino. Naslov v upravi.

IŠČEM ŽENSKO za čuvanje mesecev starega otroka za 8 ur dnevno. Lidija Kaiserzberger, Trpincnjakova 2, Ptuj.

berite TEDNIK

moi tvoj TEDNIK

TEDNIK izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Vošnjakova 5. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Anton Bauman. Izhaja vsak četrtek. Tek. račun pri SDK Ptuj št. 52400-603-30458. – Tisk: Mariborski tisk, Maribor, Svetozarevska ulica 14.